

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street
New York City
Előfizetési díj:
Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

Editorial Rooms:
327 East 13th Street
New York City
Subscription:
Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 41. szám. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., 1907. MÁJUS 21-én IV. Year. No. 41.

ISTEN HOZOTT!

MAGYAR TENGERÉSZEK NEW YORKBAN.

Eredeti, rendkívül színes képet közölt a minap egyik legelterjedtebb amerikai élezt-lap. A kép czime: „Karzati publikum a há-gai békekonferencián.“ Felhők közül, im-pozáns karzat balusztrádjára könyökölve az első sor, mögötte zsufolt karzat képét mutat-va, színes, tarka társaság. Rettenetesen ve-gyes karzati publikum, ami az ottlevők ru-házatát illeti, de mindannyian szélesre hu-zott szájjal, hasukat tartva, kacagnak ret-tenetesen, mulatnak végtelenül, a színpadon történeteket szemlélvén.

Hogyan — mulatságos dolog lehet na-gyon az a hágai békekongresszus ennek a karzati publikumnak: csupa világhíres, vi-lághódító hadvezér. Minden idők leghatal-masabb hadvezérei, hadverő nagyságok — immár harzi szomjától, hódító diadaloktól, győzelmek kábitó mámorától és vereségek tompa fájdalomtól meg nem zavart örök nyugalomukat élvező világtörténelmi kitünő-ségek. Theodorick és Attila, Ramses, Hanni-bal és Nagy Sándor, Caesar, Napoleon, I. Vilmos, Cromwell, II. Frigyes és Charle-magne — és így tovább, tarka összevissza-ságban. Kicsit sápadtak az urak — de az-ért felségesen jól mulat ez a — mint itt Amerikában mondanák, — kétségkívül *pro-minens* társaság.

Békekongresszus! Utópia — tudja ezt nagyon ez a karzati publikum. Ezek a nagyságok, kiknek neve vérbetűvel vagyon beírva az emberiség történetébe, a világtör-ténelembe. Békekongresszus! A minden oroszok atyuskájának, autokrata csárjának, a huszadik században hihetetlen kényura-lom európai képviselőjének az indítványára. Azok részvételével, kik nemzetük legjavát, ifjúkoruk virágjában levő fiait a hazának évekre elvonják a haszonhajtó, kenyértadó munkától. Milliókat és milliárdokat. VÉR-ben és pénzben. Csak a természet rendjének köszönhetjük, hogy nem kétakkora az euró-pai államok hadserege, mint amekkora: kétszer ha szülnének az anyák, kétszer annyi deli legényt parancsolna a törvény zászló alá, hadsereg jármába. De pénzt! Ah, pénzt, véres verejtékkel, keserves munkájá-val az izmoknak és az agynak megkeresett filléreket, sokat, még többet, évről-évre töb-bet és többet követel ez a telhetetlen Moloch, a hadsereg! És mindez miért? A békeért! Mert szeretjük egymást, emberek, szomszédok — szomszédos és nem szomszédos nem-zetek. A határon innen és a határon túl egyebet sem csinálunk, csak — fegyverke-zünk, mert szeretjük egymást. Békében akarunk élni. Ezért fegyverkezünk, fegy-verkeznek örült hajszával, — mignem arra ébred egy-egy potentát, hogy a kiknek a szá-jától elvonták a hadsereg czéljaira szüksé-ges milliókat, azok lassan-lassan már nem is szorulnak a hadsereg védelmére, mert vagy éhen hálnak, vagy kivándorolnak. Legyen tehát béke. Nem fegyveres béke. Nem fegy-veres béke, — de fegyvertelen. És éppen on-nét jön a lefegyverkezés indítványa, hol leg-többet kegyetlenkedtek erőszakos paczifiká-lással, vércsatornákon megközelített és meg-hódított, leigázott kolóniák kiszípolozásá-val. Ezek akarnak békét! Ezek tárgyalnak békéről a békekongresszuson! Mulat a kar-zat, világhódító, hadverő vezérek tulvilági kacajától reng a színház. Isteneknek való mulatság — történelmi bohózat!

Körülbelül ebbe a drámai műfajba, a mu-latságos, modern kiállítású énekes vígjáté-kek sorába tartozott az a nagyszabású szin-játék is, mely a közelmúltban zajlott le Jamestownban. Háromszázados jubileumát ünnepelte ott az Egyesült Államok és a kul-turnumzetek képviselőinek gyülekezete az angol-szász faj első maradandó hatású ame-rikai megletelepedésének. Világtörténelmi esemény — kétségkívül. Így mondta ezt a nagy angol nemzet amerikai képviselője, Bryce nagykövet is, ki ezt a megletelepedését néhány honfitársainak egy sorba állította a legjelentősebb világtörténelmi események-vel, sőt sok tekintetben fontosabbnak, hatá-sában, következményeiben jelentősebbnek tartotta, mint akár Columbus felfedező dia-dalát. A béke, a kultúra békés haladása-ként, diadalaként ünnepelték az összes szó-nokok — élükön a hatalmas köztársaság el-nökével, Roosevelttel — ezt az eseményt. És kíséző akkordokként, akár csak egy szen-zációs amerikaias recepte szerint készült melodrámban, a lepathetikusabban békét prédikáló szónoklatok zenekiséreteül a Hampton Road vizein feketélő nemzetközi flotta szóllaltatta meg rettenetes zenekarát: haláltosztó ágyuk torka dörgött, bömbölt, órákon át. Gyilkos muzsika — a béke di-esőítésére.

És hogy így esett, hogy nemzetközi flotta-tüntetetésben volt része Amerikának, az Egye-sült Államoknak, ennek köszönhetjük mi, amerikai magyarok, hogy szülőhazánk had-seregének, haditengerészetének képviselőit itt üdvözölhetjük. A Jamestowni kiállítás megnyitási ünnepségeinek elmúltával elke-rültek ide New Yorkba is. Az Egyesült Ál-lamok legjelentősebb, legnagyobb kikötőjé-be. Budapest és Szeged után a világ harma-dik, legnagyobb — magyar városába.

A közös hadsereg képviselői közibünk ér-kező vendégek. De azért mi nem „kvótaszé-rü hányadával“ szeretetünknek fogadjuk őket, hanem azzal a magyaros vendégszere-ttel, amely egyik igaz erénye a magyar-nak. Isten hozta őket a végtelen oceánon át körünkbe!

Mert testvéreként fogadjuk a közöttük levő magyarokat és szomszédokként a töb-bieket. Mert nem ők gyűlöletesek nekünk — hanem az intézmény. A béke fenntartását mi már nem vér és pénzáldozattal — hanem termékeny emberi munka hatalmával szere-trnök biztosítva látni. Mi, akik itt élünk a hatványozott emberi erőfeszítés hazájában, mi érezzük, tudjuk leginkább, hogy mit tesz az, ha a nemzet javát, erejét évek sorára el-vonják a produktív munkától. Mi tudjuk leginkább azt, hogy mit tesz az, ha az Egye-sült Államokban, a világ minden tájkáráról idesereglett szülők gyermekeit, itt szülöt-teket, vagy nem itt szülötteket, ingyen iskolá-ztat, ingyen lát el tankönyvekkel, iskolai sze-rekkel a hatalmas Unio tekintet nélkül ar-ra, hogy milliárdos vagy földhözragadt sze-gény szülők gyermekeiről van szó. Ingyen, — mert nincs milliárdokba kerülő hadsereg, kötelező katonásdi. Ingyen, — mert gaz-dag gyümölcsöket hozó befektetése ez az Egyesült Államoknak: az az ingyen iskola a nagy Uniohoz hűségesen ragaszkodó gyerme-kévé neveli bármely nemzet szülöttjét.

És nálunk! Milliárdokba kerül a hadse-reg, de nincs ingyenes iskoláztatás. Ha ezer-ezer iskolakötelezett közül akad olyan — és hányan vannak! — kit szülői nemcsak mert muszáj, de azért is, mert jó nevelésben akar-nak részesíteni, az élet küzdelmeire tudás-sal elláttatni, iskolába akarnak adni sze-génységi bizonyítványt kell kérniök, szé-gényszemre, szinte pellengérré állítva jelöl-tetnek meg a többi között a szegények, akik

Magyarok Amerikában

KARDOS TÉNYLEG MEGSZÖKÖTT. A new yorki magyar szintársulat igazgatója, Kardos Hugó, család adósságok visszahagyása után tényleg megszökött New Yorkból, amint ezt különben már lapunk előző számában jelentettük. A szerencsétlen színész, akik már hetek óta nem kaptak gázsit s ennél fogva nagyon is szorult viszonyokba jutottak, helyzetük megjavítására pénteken, május 24-én esti 8 órakor a Boulevard-kávéház első emeleti nagytermében **TARKA SZINPADOT** rendeznek kitünős műsorral. Lesz magyar népdal-egyveleg, *Serly Etelka* előad egy monologot, *Karacs Imre* népdalokat, *Thury Ilona* kuplékat, *Horváth* palóczdalokat és szalonkuplékat, *Thury Ilona* és *Karacs Imre* kettőst. *Fáy Zoltán* pedig szavalni fog. A színészek gondoskodtak arról, hogy a közönségnek valóban élvezetes estéje legyen. Most már a közönség gondoskodik arról, hogy a színészek ne esalatozzanak reményeikben. Töltsük meg a termet. Ráfér a mi derék művészcsoporthunkra az erkölcsi biztatás és rájuk az anyagi jövedelem. Adjuk meg nekik mindenkettőt. — A „*Czigány Panna*“ előadását lapunk jövő számában fogjuk méltatni.

VÉLETLEN VAGY VADTETT? Staten Island magyarságát nagy izgatottságban tartja a következő eset: Rossvilleben *Kelin János* és *Maklár Ferenc* honfitársaink egy házban laktak ugyan, de sehogysem bírtak megférni egymás mellett. *Kelin* haragja nagy gyökeret vert. Több ízben megfenyegette *Maklár*yt. Most azután egyesek állítása szerint rémes módon váltotta be a fenyegetését, de nem *Maklár*val, hanem ennek fiacskájával, a hároméves *Ferikével* szemben, aki nemcsak szüleinek, de az egész szomszédságnak dédelgetett kedvence volt. *Ferike* ártatlan mosolylyal az ajkán botorkált be a minap *Kelinék* lakásába, ahonnan súlyos égési sebekkel került vissza szüleihez. A legjobb orvosokat hívták, de a fiúcska három nap mulva belehalt a sebekbe. *Kelinék* azt állítják, hogy *Ferike* beleesett egy esőbőr forró vízbe. Meglehet, hogy úgy volt, miután azonban a gyermek csakis a hátán szenvedett égési sebeket, ez a feltevés legalább is gyanús. A kétségbeesett szülők a szomorú eset kinyomozásával megbízták *Hunfalvy Hugó* ügyvéd urat, aki máris érintkezésbe lépett az ottani ügyészszel és a rendőrorvossal. Habár minden jel büntettségre vall, mégsem akarjuk elhinni, hogy magyar ember egy ártatlan gyermeknek kereste bosszújának legvadabb kielégítését.

ROSENFELDÉK GYÁSZJA. Rosenfeld I. H. urat, a Boulevard tulajdonosát és nejét súlyos csapás érte. Sógora, illetve testvérbátyja, *Grossman Ignác* ur rövid szenvedés után meghalt. Az elhunytat pénteken temették el nagy részvét mellett. Az elhunytban *Euphrat Ernő* honfitársunk az apósát gyászolja. Fogadja a gyászoló család a mi részvétünket is.

EGY VÉRTANU SZOBRÁRA. Törökbebecsének előkelősége bizottsággá alakult, hogy szobrot emeljen egy aradi vértanunak, akinek, bár idegen volt a neve, idegen a nyelve, magyar szívvel küzdött a magyar szabadságért, amelyért harmincz éves korában vértanuhalt Aradon. *Leiningen-Westerburg Károly grófnak* akarnak szobrot emelni a hálás magyarok. Hozzánk ameri-

kai magyarokhoz is fordulnak: **legyünk segítségükre kegyeletes mozgalmukban.** Eleget fogunk tenni a lelkes felhívásnak szerény képességünk szerint. Adjon ki-ki, a mennyit tud. Minden adományt ehelyütt fogunk nyugtázni. Adományok így ezimzendők: *A Bevándorló*, 327 East 13 street, New York City. A gyűjtést ime megkezdjük: *A Bevándorló* 1 dollár, *Heyder Béla* 1 dollár, *Kohn László* 50 cent, *Sommer János* 25 cent, *Welles Ignác* 35 cent, *Vilárt József* 25 cent, *Pöltz Ferenc* 25 cent, *Pöltz Antal* 25 cent, *Szalay Gyula* 50 cent, *Barabás Anna* 25 cent, *Balogh Sándor* 50 cent, *Császár K.* 50 cent.

JUBILÁLÓ EGYLET. Szabó Sándor desirerei tudósítónk írja, hogy a *Punxutawney Árpád magyar betegsegélyező egyesület* május 30-án fogja megünnepelni fennállásának tizenegyedik évfordulóját. Már a múlt esztendőben akart a törekvő egyesület jubilálni, de akkor a munkaviszonyok nem engedték, lévén *Punxutawney* az ottani bányavidék központja s így a tavalyi sztrájk nem mutatkozott alkalmas időnek a jubilálásra. Annál fényesebb lesz a jubileum most. Az ünnepség persze táncmulatsággal fog végződni, a melyre már most készülődik az ottani és környékbeli fiatalság.

A HAZARÁNDULÓK FIGYELMÉBE. A május és június havában Budapestre ránduló honfitársainkat bizonyára érdekelni fogja az az előreláthatólag nagy sikerűnek ígérkező kiállítás, melyen a külföldi és a magyarországi, külföldön is kiválóan elismert malom-, cukor- és sütőipar kiváló rendszereivel és fejlődésével lesz alkalmunk megismerkedni. A kiállítás *József főherceg védnöksége* alatt áll és a kiállítás végrehajtó bizottságának tagjai a szakma legkiválóbb képviselői. *Gelléri Mór* kir. tanácsos a végrehajtó bizottság elnöke az iránt kereste meg *Zerkowitz Emilt*, a Magyar Királyi Kereskedelmi Múzeum new yorki levelezőjét (32 Broadway, ki is érdeklődőknek készséggel ad kimerítő felvilágosítást), hogy a kiállítás sikere érdekében arra az amerikai körök figyelmét is felhívja. — A kiállítás végrehajtó bizottsága a külföldi vendégek iránt különös figyelemmel kíván lenni.

POSTACSOMAGFORGALOM AZ EGY ÁLLAMOK ÉS MAGYARORSZÁG KÖZÖTT. Kossuth Ferenc magyar kir. kereskedelmi miniszter reánk, amerikai makcedemügyi miniszter reánk, amerikai magyarokra nézve nagyfontosságú dolgot léptetett életbe. Május elsejétől kezdve ugyan-
is az Egyesült Államok és Magyarország között Fiumén át közvetlen postacsomagforgalom létesült. Az ezen nagy horderejű intézkedésre vonatkozó rendeletet az ügyfőnökségénél fogva lapunk jövő számában kimerítően fogjuk közölni.

„KANADAI MAGYARSÁG“ ÉS „A BEVÁNDORLO“. A „*Kanadai Magyarság*“ nevű *Winnipeg*en megjelenő lapotársunk a legutóbbi számában vezérezikben foglalkozik azokkal a piszkolódásokkal, melyekkel lapunk szerkesztője azért találkozott, mivel mint magyar ember és mint újságszerkesztő kötelességét teljesítette. A cikk írója kegyesen rátámad azokra, akik lapunk szerkesztőjét bepizskolták és kiemeli *Singer Mihály* érdemeit. Köszönet érte canadai lapotársunknak, amelynek cikkét lapunk jövő számában leközzölteni fogjuk. Lapunk szerkesztőjének egyénisége és érdemei azonban csak másodsorban jöhetnek tekintetbe. Fő dolog az, hogy akadt valahára egy lap, mely egy másik lappal szolidaritást vállal, ami-

kor ezt kötelessége teljesítése körüli kívülről támadások érték. Ha mindmégannyian eképek cselekednénk, ha a sajtót a sajtónak minden organuma megvédené hozzá nem értő, tengernyi gonddal járó fáradásunkat nem ismerő emberek hetvenkedésével szemben, akkor legott megszereztük volna minden lap és minden lapnak szerkesztője számára azt a tekintélyt, amelynek híján hivatásunkat komolyan teljesíteni, sikereket elérni alig lehet. Csupán az egyesített munka kölcsönöz erőt és tekintélyt. Ép oly furesa mint elszomorító, hogy épen mi amerikai magyar újságírók nem akarjuk ezt megérteni.

PASSAICI OLVASÓINK FIGYELMÉBE. A new yorki magyar szintársulat *Szombat este* az operaházban *Tarka szinpad*-ot rendez fölötté mulattató műsorral. Ez előadásra azzal hívjuk fel a passaicai lelkes magyarság figyelmét, hogy segítsék meg a kifosztott és agyonsanyargatott new yorki magyar színészeket erkölcsileg is, anyagilag is. A passaicai magyarok tömeges megjelenése az előadáson buzdítani fogja a derék színészesoprotot a kitartásra és kenyeret is fog neki biztosítani egy rövid időre. Lássuk hát ott szombaton az operaházban a passaicai magyarság öregét, fiatalját.

KÉSŐN GONDOLTA MEG. Dobos Miklósné a minap érkezett leánykájával Magyarországból *Lorainba*. Meg is találta ott a férjét, de arról bizonyosodott meg, hogy ez a férj tulajdonképpen nem is a férje s hogy ő maga nem Dobos Miklósné. Történt pedig a dolog akkép, hogy Dobos Miklós, aki már régebben vándorolt ki Magyarországból és *Lorainban* letelepedve, vendéglőjével kis vagyonra tett szert, hiába hívogatta magától a feleségét. Az asszony csak nem jött. Dobos Miklós ekkor fogta magát, ment haza az asszonyért, meg a gyermekért. Az asszony fázott azonban Amerikától és a világ kincseiért sem akarta megfizetni a tengeri utat. Dobos Miklós mit tehetett? Visszajött asszony nélkül. Minekutána azonban szive-lelke megkívánta a páros életet, megindította felesége ellen a válópört s a bíróság az előhozott okok alapján ki is mondta a válást. Dobos Miklós erre megnőszült s boldog házasságot folytatott. Évek multak. Az első feleségbea felébredt a vágy férje után. Leküzdötte félelmét a tengertől. Kijött. Későn jött. Most visszautazik ismét magyarországi magányába.

GRIVICIC HAZAMENT. *Gri vicic György* ur, aki tudvalevőleg *New Yorkban* csász. és kir. osztrák és magyar alkonzul volt, a *Carpathia* hajón visszautazott Magyarországha. Értesülésünk szerint a volt new yorki alkonzul nem fog többé visszatérni az Egyesült Államokba. Az ő ügyeinek kezelését a new yorki főkonzultatásban *Linha* attasé vette át, akit valószínűleg kineveznek alkonzulként *Gri vicic* ur helyébe.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.
 A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeltnek védelme.
 Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.
 Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

NEM CSALÓDTUNK.

Olajrésztvényesek viszakapják pénzüket.

Lapunk zártakor Bloch József bíró a magyar olajrésztvénytársaság titkára arról értesít bennünket, hogy a vállalatot nem szüntetik be ugyan, de a közönség megnyugtatóra visszaadják minden résztvényesnek a pénzt. Ebből a végből a következő körlevelet küldték meg mindenkinek, aki előjegyzett:

„El akarván oszlatni minden aggodalmat, melyet az „Első Magyar Olaj és Érzebánya Résztvénytársaság“ felől forgalomba hozott kedvezőtlen hírek bárkiben is kelthettek, elhatározta társulatunk igazgatósága, hogy visszafizeti minden résztvényesnek, az ő ebbéli kívánatára, az általa társulatunkhoz befizetett pénzösszeget. AZ E KIVÁNSÁGOT KIFEJEZŐ LEVÉL VÉTELETŐL SZÁMITOTT HARMINCZ NAPON BELÜL.

Ez ajánlatunk nem jelenti vállalkozásunk megszűnését, sőt ellenkezőleg, igazgatóságunk mindent el fog követni, hogy a vállalkozást siker koronázza. Minden résztvényesünknek szabadságában áll tehát továbbra is megmaradni résztvényesünknek, ha úgy óhajtja. Mindenestre felkérjük, hogy e levelünkre mielőbb válaszoljon.

Felkérjük tehát lapunk olvasóit, hogy a saját érdekükben AZONNAL feleljenek. Minden levél így czimzendő: Mr Joseph C. Bloch, 615 Williamson Building, Cleveland, Ohio.

AUSZTRIÁBAN

Választások eredménye zavart okoz.

Amint már megirtuk volt, most fejeződtek be Ausztriában az általános szavazati jog alapján a képviselőválasztások. A választások eredménye nagy megdöbbenést keltett kormánykörökben úgy, mint a nemzetiségi körökben. A szocialisták ugyanis számos kerületet hódítottak el éppen a nemzetiségektől és a birodalmi tanácsban ezentúl döntő befolyással lesznek.

Magát az osztrák császárt is megrémítette a választás eredménye. Attól tart, hogy a szocialisták veszélyeztetni fogják a katonai javaslatokat. És ebbeli félelme éppenséggel nem alaptalan.

EGYESÜLNEK.

Közép-amerikai államok szövetsége.

Mexikóból jelentik, hogy a közép-amerikai köztársaságok egyesülése már csak idők kérdése. Azt hiszik, hogy a forradalom, egy-

A BEVÁNDORLÓ

két hónapon belül fog kitörni, hogy azután a hondurasi és salvadori köztársaságok elnökei fogják a kormányzatot átvenni, akik Zelaya, Nicaragua elnökének hű emberei. Zelayától várják a köztársaságok egyesítését. Ő a közép-amerikai egyesült államoknak elnökévé Bonillát akarná megtenni. Az egyes elnökök államaiknak kormányzói lennének s minden egyes köztársaság az észak-amerikai egyesült államok mintájára egy-egy állama lenne a megnagyobbodott országnak.

A MILLIOMOS KÖLTŐ

Megnősült egyetlen egy perc alatt.

Ritkaságok közé tartozik, hogy egy milliomos ember költő legyen. Magyarországból tudjuk, hogy a poéták rendszeren koplálnak. Amerika, mint mindenben, eblen is kivételt képez.

Bryan János egy millió dollárt nevez magának és egy költői kedélyt. Költői kedélye vonzotta az ötven éves férfit a tizenkilenc éves Murphy Friderikához, ezt viszont valószínűleg a millió vonzotta a nála jóval öregebb emberhez. Miután azonban e vonzódás, habár különféle okokból, mind a két félnél megvolt, meg is kötötték a házasságot.

Az esküvő öt perezig tartott. Villamos mentek St. Louisban a békebiróhoz, aki előtt kijelentették, hogy gyűlölik a formaiságokat. A bíró tehát egy perc alatt összeadta őket.

A boldog völegény rokona Bryan Jennings Vilmosnak, a volt demokrata elnökjelöltnek.

JÓLÉT JELÉBEN.

Amerikai takarékpénztárak kimutatása.

A jólétnek terjedéséről tesz tanuságot New York államban a takarékpénztáraknak a napokban megjelent kimutatása.

E kimutatás szerint New York államnak 135 takarékpénztárában a lefolyt esztendőben 116 ezer ember nyitott új számlát. Az összes takarékpénztárakban összesen kétmillió, 685 ezer nyolczszáz ember helyezett el pénzeiket, még pedig mindössze ezerháromszázhatvanhárom millió dollárt. Tekintve, hogy a takarékpénztárakban jobbára munkás emberek és kiskereskedők helyezik el megtakarított pénzeiket, a fenti számok az amerikai jólétnek nagyon is örvedetes jelt adják.

PAPP DEZSŐ ÚR

képviseli a Bevándorlót Passaicban. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt passaicai honfitársaink pártfogásába.

ELŐFIZETŐINK.

Nyilvános nyugtázás hetenkint.

Kellemetlenség elkerülése céljából ezentúl minden héten e helyütt fogjuk nyugtatni a „Bevándorló“-ra való előfizetéseket. A ki az egyik héten akár ügynöknek, akár pósta útján ázetett s e fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesít.

Egész évre fizetett New Yorkban Rákóczy Önképzőkör, Sussman S. Vilmos, Winnipegben Betegs. Egyesület, Connersvillen Nemes I., Yonkersen: Martineszné, Chicagoban dr. Weiner D. Adolf, Greenwald M., Detroitban Bábás József, East Toledoban Singlar József.

Félévre fizettek New Yorkban Pfeifer Ernő, Torringtonban Fazekas József, Békási József, Varga István és Sárközi László, Pápócson, Magyarországon Takács Gábor, Connersvillen Szabados A., Bartók S., Martinsferryn Szén F., Dungenen Pócs Sándor, Steubenvillen Tóth József, Ihász József, Yonkersen Rozlozsní Emma, Schwarz József és Ausländer Miksa, Chicagoban Zartl Lajos, Bottlik Lajosné, Little Hungary, East Toledoban Kiss József, Bartha Lajos, Berecz János és Jaksy János.

RAJCS ZOLTÁN ÚR

Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Bevándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindennemű hazai importált árucikkek FALKENSTEIN SOMÁ-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA,

a „Bevándorló“ new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

THE RISING SUN
BREWING CO.

Csehországi módon készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából
és mézharmatos cseh komiból főzik.

FELTÉTLENÜL JOBB BARMILY

IMPORTALT SÖRNEL.

ELIZABETH, N. J.

THE ORIENTAL BANK
A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
GEO. W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CSIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

CSÖKKEN A BEVÁNDORLÁS. A hivatalos kimutatás a bevándorlás csökkenéséről beszél. Azt mondja, hogy ennek az évről április hónapjában 6680 bevándorlóval jött kevesebb az Egyesült Államokba a múlt esztendő ugyanezen hónapjához viszonyítva. A nagy különbséget az oroszországi kivándorlás apadása okozza, ahonnan ez év áprilisában 19 ezer ember jött ide, míg a múlt esztendő áprilisban 31 ezer. Kevesedett még az ausztriai, németországi, svájci és irhoni bevándorlók száma.

Annál elszomorítóbb, hogy a magyar bevándorlók száma egyre emelkedik. A fent említett hivatalos kimutatásban olvassuk, hogy április hónapban 25.057 magyar érkezett a kikötőbe, míg tavaly ugyanezen hónapban csak 21.392, vagyis 3665-tel kevesebb. Április hónapban a legtöbb bevándorló Magyarországból érkezett. Feltűnő még a törökországi bevándorlás szaporodása is. Körülbelül 1500 emberrel érkezett több ember Törökországból a múlt hónapban, mint az előző év ugyanazon hónapjában.

TAFT UJABB UTJA. Az Egyesült Államok hadügyminisztere, Taft Vilmos szeptember elején Seattleből a Minnesota hajón a Phillippini szigetekre utazik. Yokohamába megy először, onnan Hongkongba. Taft, aki feleségével és fiával együtt megy, még karácsony előtt visszatér.

ARANY BELÉPŐJEGY. A nemzeti labdarugó szövetség egy küldöttséget menesztett Roosewelt Tivadarhoz, akinek egy özszerakható s örök időkre szóló aranyból készült belépőjegyet nyújtottak át. Roosewelt Tivadar megköszönte az ajándékot és elragadtatással beszélt a labdarugó társaság versenyeiről.

CSEND A PHILIPPINEKEN. Allen H. T. tábornok, a Phillippini szigetek rendőrségének szervezője és ez ideig főnöke, a Thomas hajón megérkezett Manilából San Francisco-ba, ahol természetesen meginterjuválták. A tábornok azt mondja, hogy Leyte és Samas kivételével mindenütt béke van. Ebben a kettőben is csak a hegyi lakók mozoghatnak és okoznak néha galibát.

GYERMEKES FÉLELEM. Körner Sámuel new yorki istállójában huzta meg magát Bardinitz Chapon, egy orosz menekült. Bardinitz ott maradt az istállóban, hogy legalább legyen hová lehajtania a fejét és hogy a többi orosztól, akik ott alkalmazva voltak, néhány czentet kaphasson. A szerencsétlen embert azonban elcsigázta az örökös nyomor és öngyilkosságot követett el. Felakasztotta magát. Valamelyik a kocsi-

sok közül észrevette a még élő Bardinitz Chapon, de úgy megijedtek, hogy eszükbe sem jutott a kötelelet elyágni. Három órára rá Körner akadt rá az akasztott emberre, ki azonnal orvost hívatott, de már az csak a halált konstatálhatta.

MÁS ORSZÁG, UJ SZOKÁS. Solberg Olaf Norvégiából jött Amerikába. Az ő hazájában, amint ő mondja, az a szokás, hogy ha egy férfinak megtetszik egy nő, tetszésének egy czuppanó csókkal ad kifejezést. Elfeledkezett arról Solberg Olaf, hogy Amerikában van és amikor meglátta a szép Madissonnét az utcán, átkarolta s egy csattanó csókot nyomott az arcára. A folytatása a dolognak az volt, hogy a bíró vonta kérdőre szegéay Solberget, aki csak a hazai szokás szerint járt el. A bíró nem hozott ítéletet, újabb tárgyalást tűzött ki, de valószínűleg nem is fog valami súlyos ítéletet hozni, mert hát az amerikai bíró inkább a viczet keresi, mint az igazságot.

A SZÁMÜZÖTT ELNÖK. Honduras száműzött elnöke, a Molina hajón a Texas állambeli Galvestonba érkezett. A Molina hajó Mexicoból érkezett.

NÉGER NŐ MILLIÓT AKAR. Texas állambeli El Pasoból jelentik, hogy egy Wolff Flóra nevű néger nő, aki magát az elhalt Beresford lord feleségének mondja, csak végrendeletét megtámadta. Az általa vizsgálhatott millióra fáj a fekete kalandornőnek a foga.

A DÉLVIDÉK VESZEDELME. A South Carolina állam esetéből kifolyólag, melyet annak idején megirtunk volt, a kereskedelmi miniszter tudvalevőleg akkép határozott a régebbi bevándorlási törvények alapján, hogy az államok nem jöhetnek magánvállalkozók elbírálása alá s így nekik szabad bevándorlókat importálni. A déli államok éltek az alkalommal és küldték ügynökeiket szanaszét a világban. Ennek most végét szakítanak a junius elsejével életbe lépő új bevándorlási törvények. E törvények értelmében minden bevándorló, aki a munkabiztosítás ígérete foytán érkezik ide, mint szerződéses munkás visszaküldetik, akár egy állam, akár magánvállalkozó ígérte legyen a munkát.

A REGÉNY VÉGE. Nagy feltűnést keltett annak idején, hogy Yerkes Károlyné, a new yorki vasutkirálynak özvegye alig egy héttel férjének elhalálása után új házasságra lépett Miznerrel, egy californiai fiatal emberrel. Az eseményt szenzációként tárgyalták a lapok, de hamar háttérbe szorították újabb szenzációk. Most megint beszélnek Yerkesnééről. Válopert indított fiatal férje ellen s a bíróság kimondta a vádlást.

A Nagyvilágból

MEGELÉGEDETT. Az ausztriai választások, bár a szocialdemokraták győzelmével végződött, elég jól sikerült — Ferencz József nézve. Ő ugyanis azt állítja, hogy nagyon meg van elégedve a választások eredményével. Azóta gondolt egyet.

LESZERELÉS. Az olasz külügyminiszter, Tittoni a római képviselőházban kijelentette, hogy Olaszország is azt az álláspontot fogja elfoglalni a békekonferencián, amit Anglia. A hadi kiadások leszállítását.

ELÉGTÉTEL. Marokkóból sürgönyzik, hogy Franciaországnak követeléseit Mauchamp doktor megöletéséért a marokkói kormány hajlandó kielégíteni. A kormány ugyanis sürgönyt kapott a francia marokkói követtől, melyben azt jelzi, hogy a marokkói kormány átírta hozzá érkezett. A francia kormány addig nem teszi a kérdést napirendre, amíg az átírat teljes tartalmával meg nem ismerkedik.

NEMZETKÖZI CSALÓBANNA. A párisi rendőrség jó fogást csinált. Egy bandának fejét letartóztatták. A banda egy fontos kikötőnek tervrajzát szerezte meg és azt megvételre ajánlotta a francia kormánynak 3000 frankért. A kormány kiküldöttjével találkat adtak és a kormány kiküldöttjei — titkosrendőrök voltak.

REGÉNYES HAJLAMU HERCZEG HALÁLA. Salzburgban halt meg a minap Hohenlohe Langenburg Károly herceg. A herceg halála felelevenítette romantikus házasságának emlékét. Ő volt az első szülött s mint ilyen később a család feje. De az ezzel járó jogáról le kellett mondania, mivel Gratwohl Mari, egy egyszerű polgárleányt vett feleségül. Szívesen lemondott. Cserébe megkapta a legnagyobb kincset: a boldog házaseletet.

MEGKERESZTELTEK A TRÓNÖRÖKÖST. Szombaton keresztelték meg Madridban a királyi kastély házikápolnájában a spanyol trónörököst. A keresztelés nagy pompa között ment végbe. Mint keresztapák a pápa, Vilmos német császár és Edward angol király szerepltek.

MUNKÁSOK KIZÁRÁSA BERLINBEN. Szombaton a berlini építőmesterek kizártak százezrek munkást. Az ebből következő harc kétségbeesett és hosszadalmas lesz már csak azért is, mert a munkások kitűnően vannak szervezve és elég jól vannak ellátva pénzzel. A surlódások onnan eredtek, hogy a munkások a nyolcz órai munkaidőt és tíz százaléknyi béremelést követeltek.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtának

15 WILLIAM STREET

NEW YORK

K.

enkint.

ljából ezentúl
k nyugtatni a
eket. A ki az
ár pósta útján
ban a megtör-
atban a nyug-
selekszik, ha a
éktalanul érte-

Rákóczy Önkép-
en Betegs. Egy-
rsen: Martinez-
f, Greenwald M.,
oban Singlar J6-

feifer Ernő, Tor-
ózsef, Varga Ist-
Magyarországon
os A., Bartók S.,
n Pócs Sándor,
ózsef, Vonkersen
Ausländer Mik-
Lajosné, Little
ef, Bartha Lajos,

ban utazik a Be-
akat felvehet és
n urat különösen

SÓBB

angszerek és
hazai impor-
N SOMÁ-nál

OMA,
megbizottja.
New York.

SUN

lő sör
ól, ma'átából
ból főzik.
RMILY
L.
N. J.

K

ly vezetője

YÖSITUNK

BEVÁNDORLÓ

Magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szociális folyóirata.

Megjelen minden kedden és pénteken.
Kiadja a "Bevándorló" újságvállalat
Szerkeszti
SINGER MIHÁLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street, New York.
Telefonszám 4350 Orchard.
Pittsburg iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Irodavezető: MAZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre \$3.00
Egy Államok és Canada egész évre 2.50
Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.
Published by the "Immigrant" Publishing Co.
Edited by
MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.
Telephone: 4350 Orchard.
Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Manager: ADALBERT MAZOR.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year \$3.00
For the U. States and Canada, 1 year 2.50
For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— Ma tartják meg hát a new yorki Astor-szállóban azt a híres közös lakomát a közös tengerésztisztek tiszteletére. A Götterhalte hangjai mellett fog Viola Bertalan ur a „magyarság“ nevében felköszöntőt mondani. Vajjon kinek esik jobban az a felköszöntő: Viola Bertalanak, vagy a tengerésztiszteknek? És e tengerésztisztek hazamennek és magukkal viszik egy new yorki nagy magyarnak emlékét és elmondják majd, hogy mennyire igaza volt Goluchovszkinak, amikor az amerikai magyarok lojális voltáról beszélt. Mert hát Viola és társai a magyarságot képviselik. Ők úgy mondják, akik még akarják, azok elhiszik.

— A magyar menház egyik „legelőkelőbb“ igazgatója azon panaszkodott a minap, hogy sok a jelentkező új tag. Ennél jellemzőbb dolgot alig hallottunk még. Minden más jótékonyági testület örömtüzeket gyújt, ha sokan sorakoznak a zászlaja alá. A magyar segélyegylet elnökségét a hideg leli az új tagoktól. Vajjon miért? Aki megmondja, annak odaajándékozunk egynéhány igazgató jól sikerült arcképét.

— Megint merénylet a csár ellen. A bomba addig megy a csárhoz, míg fel nem robbantja.

— A hágai békekonferencián az általános lefegyverzés eszméjét fogják tárgyalni. Illő dolog volna, hogy mi, amerikai magyarok is küldjünk oda delegátusokat. Mi a három bridgeporti lelkészt jelöljük mint képviselőinket.

— Ausztriában most voltak a képviselőválasztások. Két miniszter elbukott. De óráisi szavazattöbbséggel megválasztották

A BEVÁNDORLÓ

Sternberg grófot, aki a nyílt birodalmi gyűlésen egyre támadta, gyalázta Ferencz Józsefet. Felségsértési pert kellene akasztani a — választók nyakába.

— A new yorki magyar szintársulat pályázatot hirdet a megüresedett igazgatói állásra. Előnyben részesülnek azok, akiknek sem pénzük, sem irodalmi képzettségük nincsen. A színeszek írásbelileg kötelezik magukat arra, hogy önként lemondanak a gázsíról, ha az igazgató huszonegyeszen vesztetni találja.

— A koronázási jubileum alkalmából a király bizonyos amerikai magyaroknak megengedi, hogy visszatérjenek Magyarországra, anélkül hogy hajuk szálát meggörbítene. Másoknak még rendjeleket is helyeztek kiállításba. Egy eddig meg nem czáfolt hír szerint a menház igazgatói kijelentették, hogy ők nem pályáznak a rendjelre. Ők eléggé kitüntetve érzik magukat, ha néha néha egy asztalnál szabad ülnök az osztrákokkal.

SZABAD SAJTÓ.

Irta: Bródy Sándor.

„A Nap“ból vesszük:

Ezek az emberek — a kormány és pártja — tele vannak bajjal, a torkuk véres és nincs sietősebb dolguk, mint nagy zajjal, tüntetéssel roppant sürgősen gyógyítani a mi — szemöcseinket. Ezek akarják reformálni a sajtót és most: szemérmelenségük imponál nekünk, egy pillanatra zavarba is hoz, gondolkodnunk kell, mi ez? Egyszerű ostobaság, vagy körmönfont csalás? Ők voltak azok, akik mindenféle alkotmánybiztosítókat ígértek, amelyeket meg nem kaptunk és most már bizonyos, hogy meg se kapunk. És ők azok, akik az egyetlen meglévő alkotmánybiztosítókat, a sajtó szabadságát fölkinálják: ne legyen hát egy sem! Hogy értsük ezt? Ennek a kabinetnek a tagjai jórészt eszes és tisztességes férfiak, van ugyan közöttük prókátor-politikus és egy köpenicki alak, akiről még, oh, mily gyönyörűen fog kisülni, hogy nem az, akinek hívják... De nem ostobák és nem csalók. Mi bajuk hát, mi az oka ennek a megzavarodásnak? Nézzük csak.

Legelsőbb is nem értem a kartársaimat, tekintélyes, vérbeli és olyan újságírókat, akiktől inkább függ a kormány, mint ők a kormánytól. Miért mennek bele abba a tréfába, mikor a halálos beteg, hágy-mázás lázában erőnek erejével gyógyítani akar. És elmennek mind a mai sajtó-ankétre, amelyet valamely minisztériumban tartanak és a kezükbe veszik a kormány által kidolgozott kérdőpontokat. Sőt elővassák a szakminisztérium sünyi mód reakcionárius irányító válaszait is. Nagyelméjű, ravasz, minden hájjal megkenetett és elfoglalt férfiak belémnek ebbe az időpocsékolásba, elvi kijelentéseket tesznek, beszédet tartanak: kegyelmes uram így, kegyelmes uram, úgy! Lehet, hogy még — csupa komolyságból és tiszteletből — nem is szivaroznak az anketén. (A nőies Darányi Náci, ki a függöny mögött elbujva hallgatódzik, hogy az ne köhögjön.) Föl fog állani Rákosi Jenő, kemény, de körültekintő, ő neki is fáj, hogy egyes rut módra szaporodó lapok a magánbecsület templomába és szentélyébe is betolakodhatnak... Föláll a többi; valamivel puhábbak, de körültekintők. Mélyen sajnálom, hogy legszerényebb kollégájak, én, nem lehetek ott és amikor volt kollégáink, Günther igazságügyminiszter — közöttünk mindig a klerikális — kimerült a terjengős és alattomos fontoskodásban, föl nem állhatok és kellemetlen hangon nem szólhatok így:

— Ez a kormány, melynek tagjai egyenkint liberálisak, de a tények és terveik után reakcionáriusak, egy liberális sajtó-reformot akar csinálni és velünk akarja ezt megbeszélni. Azt akarja, hogy mi verjük és fonjuk meg magunk számára a kötelet! Fogadják mély hódolatunkat szíves meghívásukért, most pedig: fordulj, hátsó-arc! És a többi...

Szeretnék gomba lenni, mert itt annak kellene lenni. Sajnálom, hogy nem tudok. De szeretem Wekerlét és nem értem! Ő, a miniszterelnök, vagy a nőies Darányi, aki urasági cseléből urrá küzdött

— és nyalta — föl magát és most nincs egyéb gondja, csak az, hogy az urasági cselédek jól viseljék magukat, olcsón dolgozzanak és ne sztrájkolhassanak. Ez az ember — mondják szintiszta és becsületes különben — néhány ezer hold földet szerzett és most egész Magyarországot, a sajtót is, e néhány ezerholdas gazdaság szempontjából akarja átdolgozni. Ez a szempont uralkodó a kormány sajtó-reformjában. Aki a rosszul fizetett munkást a sztrájkra biztatja, azt, az új eljárás szerint, nyomban átszolgáltatják a profósznak, esetleg a pesti hóhérnak! Nem értem Wekerlét! Hogy Andrassy Gyulának politikai dolgokban némelykor alárendeli magát, ez megmagyarázható és sokszor helyes is. De hogy egy alsórendű politikusnak albertlebe adja a népszerűségét, a tekintélyét, a becsületét? Miért?! Ha valaki, ő az, aki tudja, hogy ez a mai sajtó, így ahogy van, mit tud és mit ér. Nem a hálára figyelmeztetjük, bárha ő a sajtónak hihetetlen nagy hálával tartozik és ezért a mi csehünk — a tisztességesebb része — soha se kért és nem is kapott semmit. Ne is adjon semmit annak, aki magasrendű politikus, nem kell adnia semmit, mindent csak elfogadni. De emlékezni kell! Kell emlékeznie, hogy ez a mai sajtó, úgy ahogy van, tette végképpen lehetetlenné az előző kormányzatot és lehetővé őket, a mai kabinetet és erőszakolta be annak a fejévé őt, Wekerle Sándort, akit a szintén hálátlan természetű nemzeti közvélemény már-már elfeledett. Ki nem engedték, megcsináltuk körülötte a közhangulatot és ő, aki lehetetlen volt a király előtt, gyűlölt a dinasztia tagjai előtt, egyszeriben ott állott, mint a kikerülhetetlen, a szűkeséges, a bizonyos. Már-már ő maga is megesküdött volna, hogy soha a zöld-bársony diszruháját föl nem veszi agg főhercegnők temetésén, — és ime: ismét órákig áll a király előtt. Tárgyalnak vele, lélekezik általa. Tudnia kell, hogy ez csak felerészben az ő genie-je, a nagyobbik fele a mi meg nem reformált hatalmunk. Mi az erőszakos, meg nem rend-

HA BETEG!

és szüksége van megbízható orvosokra, úgy forduljon bizalommal
ERPF ARTHUR és ÉRDEKY KALMAN
őhazai okleveles gyógyszerészekhez
PITTSBURGHBA
ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer és különlegesség, továbbá szépitők és pipere cikkek.
Ugy hazal mint itteni receptek pontosan készítettnek. Póstaí megrendeléseknek pontosan eleget tesznek.
Pontos cím:
LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa — — 2367 Forbes street.

KERESTETNEK

asztalosok, tanoncok és most ideérkezett munkások is felvételnek Klein testvérek bambo gyárában: 520—522 East 81 utca New York. Jelentkezhetni a legfelsőbb emeleten levő irodában.

NEM FOGSZ SOHA SEMMIRE
SEM MENNI
ha nem beszélsz

ANGOLUL

Ha tanulni akarsz, keresd fel

CORTINA

NYELVÉSZETI AKADÉMIAJÁT
44 West 34-ik utca, New York
Harlemi fiók: 23 East 125-ik utca

Alapított 1882-ben.
GYORS ÉS KÖNNYŰ MÓDSZER
Tanulók feltűnően rövid idő alatt bármily nyelvet megtanulnak.

szabályozott, vagyunk, akin ujságot nem kormányt bukni tette meg Akkor nekünk De aztán elfezete. Ő akar önök az unal értem a dolgo bukni?

Különösen különb férfiu gyarországon tudom magyarsok között talban, mikor mánkodások egy társaság nak, amire v a többiek ne uri természe ő kenyere engedi ezt a hozzányulni szernek min mányvédő e nekiszabadit nak, hogy ügyetlensége

Egyet azo ség és vissz dekezését a sé, azt is lá mily elemek lását. Nagy mindazokna jat akarnak lünk, nekü ha valamel világos a fi és dühös k kozik, belé zunk ám, d jük ezt, az teg kormány meretünk vakmerő b vosok, tűz vagyunk n kozni a bé cercelebe. kik peczér akarják v mánynyal, jainak.

A politit két-három nekünk n dezzünk

képvisell Előfizetés ottant' ho

képvisell zetési di ottani ho

BEVÁNDORLÓ

Magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken.
Kiadja a "Bevándorló" újságvállalat
Szerkeszti
SINGER MIHÁLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street, New York.
Telefonszám 4350 Orchard.
Pittsburg iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Irodavezető: MÁZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre \$3.00
Egy Államok és Canada egész évre 2.50
Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.
Published by the "Immigrant" Publishing Co.
Edited by
MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.
Telephone: 4350 Orchard.
Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Manager: ADALBERT MÁZOR.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year \$3.00
For the U. States and Canada, 1 year 2.50
For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— Ma tartják meg hát a new yorki Astor-szállóban azt a híres közös lakomát a közös tengerésztisztek tiszteletére. A Götterhalte hangjai mellett fog Viola Bertalan ur a „magyarság“ nevében felköszöntőt mondani. Vajjon kinek esik jobban az a felköszöntő: Viola Bertalannak, vagy a tengerésztiszteknek? És e tengerésztisztek hazamennek és magukkal viszik egy new yorki nagy magyarnak emlékét és elmondják majd, hogy mennyire igaz volt Goluchovszkinak, amikor az amerikai magyarok lojális voltáról beszélt. Mert hát Viola és társai a magyarságot képviselik. Ők úgy mondják, akik meg akarják, azok elhiszik.

— A magyar menház egyik „legelőkelőbb“ igazgatója azon panaszkodott a minap, hogy sok a jelentkező új tag. Ennél jellemzőbb dolgot alig hallottunk még. Minden más jótékonyági testület örömtüzeket gyújt, ha sokan sorakoznak a zászlaja alá. A magyar segélyegylet elnökségét a hideg leli az új tagoktól. Vajjon miért? Aki megmondja, annak odaajándékozunk egynéhány igazgató jól sikerült arcképét.

— Megint merénylet a császár ellen. A bomba addig megy a csárhoz, míg fel nem robbantja.

— A hágai békekonferencián az általános lefegyverzés eszméjét fogják tárgyalni. Illő dolog volna, hogy mi, amerikai magyarok is küldjünk oda delegátusokat. Mi a három bridgeporti lelkészt jelöljük mint képviselőinket.

— Ausztriában most voltak a képviselőválasztások. Két miniszter elbukott. De óráisi szavazattöbbséggel megválasztották

A BEVÁNDORLÓ

Sternberg grófot, aki a nyílt birodalmi gyűlésen egyre támadta, gyalázta Ferencz Józsefet. Felségsértési pert kellene akasztani a — választók nyakába.

— A new yorki magyar szintársulat pályázatot hirdet a megüresedett igazgatói állásra. Előnyben részesülnek azok, akiknek sem pénzük, sem irodalmi képzettségük nincsen. A színészek írásbelileg kötelezik magukat arra, hogy önként lemondanak a gázsiról, ha az igazgató huszonegyeszen vesztetni találja.

— A koronázási jubileum alkalmából a király bizonyos amerikai magyaroknak megengedi, hogy visszatérjenek Magyarországra, anélkül hogy hajuk szálát meggörbítene. Másoknak még rendjeleket is helyeztek kiállításba. Egy eddig meg nem czáfolt hír szerint a menház igazgatói kijelentették, hogy ők nem pályáznak a rendjelre. Ők eléggé kitüntettek érzik magukat, ha néha néha egy asztalnál szabad ülniök az osztrákokkal.

SZABAD SAJTÓ.

Írta: Bródy Sándor.

„A Nap“ból vesszük:
Ezek az emberek — a kormány és pártja — tele vannak bajjal, a torkuk véres és nincs sietősebb dolguk, mint nagy zajjal, tüntetéssel roppant sürgősen gyógyítani a mi — szemőcseinket. Ezek akarják reformálni a sajtót és most: szemérmelenségük imponál nekünk, egy pillanatra zavarba is hoz, gondolkodnunk kell, mi ez? Egyszerű ostobaság, vagy körmönfont család? Ők voltak azok, akik mindenféle alkotmánybiztosítókat ígértek, amelyeket meg nem kaptunk és most már bizonyos, hogy meg se kapunk. És ők azok, akik az egyetlen meglevő alkotmánybiztosítókat, a sajtó szabadságát fölkinálják: ne legyen hát egy sem! Hogy értsük ezt? Ennek a kabinetnek a tagjai jórészt eszes és tisztességes férfiak, van ugyan köztük prókátor-politikus és egy köpenicki alak, akiről még, oh, mily gyönyörűen fog kiszülni, hogy nem az, akinek hívják... De nem ostobák és nem csalók. Mi bajuk hát, mi az oka ennek a megzavarodásnak? Nézzük csak.

Legelőbbben is nem értem a kartársaimat, tekintélyes, vérbeli és olyan újságírókat, akiktől inkább függ a kormány, mint ők a kormánytól. Miért mennek bele abba a tréfába, mikor a halálos beteg, hagyományos lázában erőnek erejével gyógyítani akar. És elmennek mind a mai sajtó-ankétre, amelyet valamely minisztériumban tartanak és a kezükbe veszik a kormány által kidolgozott kérdőpontokat. Sőt elolvassák a szakminisztérium sunyi mód reakcionárius irányító válaszait is. Nagyelméjű, ravasz, minden hájjal megkengetett és elfoglalt férfiak belemennek ebbe az időpocsékolásba, elvi kijelentéseket tesznek, beszédet tartanak: kegyelmes uram így, kegyelmes uram, ugy! Lehet, hogy még — csupa komolyságból és tiszteletből — nem is szivaroznak az anketén. (A nőies Darányi Náci, ki a függöny mögött elbujva hallgatódzik, hogy az ne köhögjön.) Föl fog állani Rákosi Jenő, kemény, de körültekintő, ő neki is fáj, hogy egyes rut módra szaporodó lapok a magánbecsület templomába és szentélyébe is betolakodhatnak... Föláll a többi; valamivel puhábbak, de körültekintők. Mélyen sajnálom, hogy legszerényebb kollégájak, én, nem lehetek ott és amikor volt kollégánk, Günther igazságügyminiszter — közöttünk mindig a klerikális — kimerült a terjengős és alattomos fontoskodásban, föl nem állhatok és kellemetlen hangon nem szólhatok így:

— Ez a kormány, melynek tagjai egyenként liberálisak, de a tényeik és terveik után reakcionáriusok, egy liberális sajtó-reformot akar csinálni és velünk akarja ezt megbeszélni. Azt akarja, hogy mi verjük és fonjuk meg magunk számára a kötelet! Fogadják mély hódolatunkat szíves meghívásukért, most pedig: fordulj, hátsó-arc! És a többi...

Szeretnék goromba lenni, mert itt annak kellene lenni. Sajnálom, hogy nem tudok. De szeretem Wekerlét és nem értem! Ő, a miniszterelnök, vagy a nőies Darányi, aki urasági cseléből urrá küzdött

— és nyalta — föl magát és most nincs egyéb gondja, csak az, hogy az urasági cselédek jól viseljék magukat, olcsón dolgozzanak és ne sztrájkolhassanak. Ez az ember — mondják szintiszta és becsületes különben — néhány ezer hold földet szerzett és most egész Magyarországot, a sajtót is, e néhány ezerholdas gazdaság szempontjából akarja átdolgozni. Ez a szempont uralkodó a kormány sajtó-reformjában. Aki a rosszul fizetett munkást a sztrájkra biztatja, azt, az új eljárás szerint, nyomban átszolgáltatják a profósznak, esetleg a pesti hóhérnak! Nem értem Wekerlét! Hogy Andrassy Gyulának politikai dolgokban némelykor alárendeli magát, ez megmagyarázható és sokszor helyes is. De hogy egy alsórendű politikusnak albertlethe adja a népszerűségét, a tekintélyét, a becsületét? Miért?! Ha valaki, ő az, aki tudja, hogy ez a mai sajtó, így ahogy van, mit tud és mit ér. Nem a hálára figyelmeztetjük, bárha ő a sajtónak hihetetlen nagy hálával tartozik és ezért a mi czéhünk — a tisztességesebb része — soha se kért és nem is kapott semmit. Ne is adjon semmit annak, aki magasrendű politikus, nem kell adnia semmit, mindent csak elfogadni. De emlékezni kell! Kell emlékeznie, hogy ez a mai sajtó, úgy ahogy van, tette végképpen lehetetlenné az előző kormányzatot és lehetővé őket, a mai kabinetet és erőszakolta be annak a fejévé őt, Wekerle Sándort, akit a szintén hálátlan természetű nemzeti közvélemény már-már elfeledett. Ki nem engedték, megcsináltuk körülötte a közhangulatot és ő, aki lehetetlen volt a király előtt, gyűlölt a dinasztia tagjai előtt, egyszeriben ott állott, mint a kikerülhetetlen, a szükséges, a bizonyos. Már-már ő maga is megesküdött volna, hogy soha a zöld-bársony diszruháját föl nem veszi agg főhercegnők temetésén, — és ime: ismét órákig áll a király előtt. Tárgyalnak vele, lélekeznek általa. Tudnia kell, hogy ez csak felerészben az ő genie-je, a nagyobbik fele a mi meg nem reformált hatalmunk. Mi az erőszakos, meg nem rend-

HA BETEG!

és szüksége van megbízható orvoságokra, ugy forduljon bizalommal

ERPF ARTHUR és ERDEKY KALMAN
6 hazai okleveles gyógyszerészekhez

PITTSBURGHBA
ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer és különlegesség, továbbá szépitők és pipere cikkek.

Ugy hazai mint itteni receptek pontosan készítettnek. Pósta megrendeléseknek pontosan eleget tesznek.

Pontos czím:

LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa — — 2307 Forbes street.

KERESTETNEK

asztalosok, tanoncok és most ideérkezett munkások is felvétetnek Klein testvérek bambo gyárában: 520—522 East 81 utca New York. Jelentkezhetni a legfelsőbb emeleten levő irodában.

NEM FOGSZ SOHA SEMMIRE

SEM MENNI

ha nem beszélsz

ANGOLUL

Ha tanulni akarsz, keresd fel

CORTINA

NYELVÉSZETI AKADÉMIAJÁT

44 West 34-ik utca, New York

Harlemi fiók: 23 East 125-ik utca

Alapított 1882-ben.

GYORS ÉS KÖNNYŰ MÓDSZER

Tanulók feltűnően rövid idő alatt bármily nyelvet megtanulnak.

A BEVÁNDORLÓ

A KIRÁLY IRATA.

A „Pesti Hírlap“ egyik legutóbbi számából vesszük át e cikket:

Sok mindenféle jelzővel ajándékozták meg már a mi királyunkat. Mondották már a „legalkotmányosabb“ uralkodónak is egészen a legutóbbi évekig, amikor a magyar közönség megszüntette ennek a jelzőnek az alkalmazását. A história előreláthatólag a „bécsi király“-nak fogja őt nevezni arról, hogy élete legnagyobb részét Bécsben töltötte el s az egész világon ezt a helyet szereti legjobban.

Csak akkor mozdul ki Bécsből, mikor az „alkotmányos“ kötelesség már nagyon is parancsolja s ilyenkor be van osztva az udvari etiquette-ben, hogy hány hétig tartózkodik Budapesten s hány napig Prágában.

Az udvari politika szerint most Prága volt műsoron s I-ső Ferencz József pár napot töltött Csehországban. Ebből az alkalomból egy iratot intézett gróf Coudenhove helytartóhoz, mely Csehország német és cseh „néptörzsei“-hez volt tulajdonképpen intézve. Ez az irat a mi királyunknak császári politikáját tartalmazza. Mint ilyen, történeti okmány. Minket is érdekel.

Beck osztrák miniszterelnök iratta a császárral ezt a levelet s érdekes, hogy az öreg uralkodó mily nagy mértékben exponálta itt magát osztrák miniszterelnökének politikája mellett. Ha összehasonlítjuk ezt az irást azokkal, amelyeket a magyar „néptörzsei“-hez szokott intézni, láthatjuk, hogy a magyar miniszterelnöknek politikája mellett mindig csak a rideg, hivatalos kimért-séggel foglal álláspontot; ellenben osztrák kormányának politikája mellett egész személynél s egyéniségének egész súlyával lép akcióba.

Látszik, hogy az osztrák politika az ő lelkéből folyik, a magyar politika pedig csak a kötelességből.

Mikor az osztrák kormány a csehek és a németek közti ellentét kiegyenlítésén fáradozik, a császárt elfogja az érzékenység s szinte szentimentálisan hivatkozik arra, hogy ő ismeri a küzdelem összes szenvedéseit, szeretné tehát s a legnagyobb szerencséjének tartaná, ha a nemzeti béke örömeit is élvezhetné. Majd más helyen teljes erélyvel jelenti ki, hogy a nemzeti ellentétek kiegyenlítésének munkáját „minden erővel“ elő kell segíteni s „minden akadály dacára végre kell hajtani“.

Ugyan kinek van olyan erős fantáziája, hogy el tudja képzelni, írta-e ilyen erélyes hangon a magyar kormány politikája mel-

lett, ha ez a hazai nemzetiségeknek s idegen ajku „néptörzsek“-nek akarna leczkét adatni a király ajkairól?

Prágában persze a németek érdekében kell a cseheket kibékíteni. Erre a célra a Habsburgok előveszik a tartalék-szívüket s annak hurjain hárfáznak. Mikor Magyarország hivatalos magyar politikájáról van szó, akkor a paragrafusok ködmönébe burkolóznak s a hivatalos szárazság kipörköli a stílus virágait minden okmányukból.

De hát mi ezt már megszoktuk. Már nem is fáj. Csak a történelmi igazság kedvéért „konstatáltuk“ megint a régi divatot. Jobban érdekel minket a császári okirat meleg hangjánál annak történeti tartalma; tudniillik ebben is megnyilatkozik a Habsburgok szerencsétlen balkezes politikája.

Évszázados politikája a Habsburgoknak, hogy az egyes néptörzseket — hogy mi is ezt a helytelen császári kifejezést használjuk — egymás ellen kihasználják s egymás ellen uszították. Soha egyiknek jogos igényeit sem elégitették ki, valamennyit hitegették s végül megcsalták. Most aztán századok múltán panaszkodnak, hogy a néptörzsek között sok az ellentét. Hát ki csinálta ezt? A „bécsi királyok“ szerencsétlen politikája.

Teremthettek volna maguknak erős nemzeti államokat, ha dinasztiajuknak is választottak volna őszinte nemzeti jelleget. De egyszerre üldözni összes országaikban az összes népek nemzeti aspirációit: ezzel a politikával nem lehet erősíteni a trónt.

Az volt a hagyományos bécsi politika, hogy gyengíteni kell a népeket, mert az volt a hit, hogy gyenge nemzetek felett könnyebb uralkodni. Kisült, hogy nagy hazugság ez a politika. Csak az a trón erős, mely erős nemzeteken épült!

A nemzeti érzések kihajtanak akkor is, ha felülről uralkodói kegy nem öntözi; de így módon, ha növesüket felülről még gátolják is, ezeknek a nemzeti érzéseknek természetes erősödése már nem jár együtt a dinasztia erősödésével. Mert a „néptörzsek“ a maguk vágyakozásainak nem elősegítőjé, de gátját látják a dinasztiaiban. És amily mértékben erősödik a népekben a nemzeti szellem, ép oly mértékben lohad a dinasztikus érzés. Az elkésett szentimentalizmus a császári levelekben már nem segít, csak lyrikus benyomást tesz. Jobb lett volna idejében a politikán változtatni.

Az uralkodókat azért helyezi nagy piedesztálra, magas trónra a nép, hogy onnan messzire elláthassanak a jövőbe is. S gyakran mégis a legmagasabb helyen találjuk a rövidlátást. Ilyen rövidlátás az is, mikor az általános szavazati jogtól, mint új alap-tól várja a császár a nemzetiségi ellentétek kiegyenlítését. Ebben a várakozásában fog csak még igazán csalódnai a dinasztia!

Az általános választói jog abban a nemzetközi formában, ahogyan Ausztriában behozták, s ahogyan, úgy látszik, a dinasztia nálunk is tervezi, a leghatalmasabb eszköz a nemzetiségi ellentétek kielezésére s harcára. De hát a Habsburgok történelmi szerencsétlensége, hogy sohasem tudtak sehosem nemzeti politikát csinálni, mi egyedül jogosult s egyedül üdvös. Ugy tüntettek fel magukat, mintha mindenkit ki akarnának elégiteni, pedig soha senkit sem elégitettek ki s ezért van zavar és háborúság a monarchiajuk minden részében Bodenbach-tól Predeálig.

szabályozott, kissé szabálytalan alkotmánybiztosíték vagyunk, akinek hatása alatt van ő felsége is, habár ujságot nem olvas. Igen is, kormányt éltetünk és kormányt buktatunk. Azt mondják, Wekerlét Polónyi tette meg miniszterelnöknek. Szegény Polónyi! Akkor nekünk egy csápunk, véletlen faiseurünk volt! De aztán elfeledkezett magáról, elromlott az emlékezete. Ő akart bennünket először megreformálni! Önök az unalomig tudják, hogy végződött ez! Nem értem a dolgot: talán Wekerle Sándor is meg akar bukni?

Különösen nem értem Andrássy Gyulát, akinél én különb férfit — nehezebb helyzetben — ma Magyarországon nem tudok. Azt, bár sajnálattal, meg tudom magyarázni, hogy annyira heterogén politikuskok között tárczát vállalt. De miért van még hivatalban, mikor hagyja azt ott, miféle ugratások és rimánkodások birhatták őt arra, hogy benn maradjon egy társaságban, amely az ellenkezőjét csinálja annak, amire vállalkozott. Kompromittálja magát, hogy a többiek ne kompromittálódjanak annyira! Mindig uri természet volt, de a bolond nagylelkűség nem az ő kenyerere. Hova lett a gyogó, nagy józansága, hogy engedje ezt a politikai komédiát és nemzeti bünt: hozzányulni a sajtóhoz! Ő, aki a vármegyei rendszernek minden bűnét megbocsátja azért az alkotmányvédő erőért, ami a vármegyében van: szintén nekiszabadítja ezeket a mai törvényhozókat a sajtónak, hogy izetlenség, esetrel-esetre korrigálható ügytelenségek miatt áldozatul essék az egész!

Egyet azonban nagyon is megérték: a műveletlenség és visszafojtott becselenség undorodását és védekezését a sajtó ellen. Sőt, ha elmélyedek egy kicsit, azt is látom, hogy erre a szegény kormányzatra mily elemek erőszakolták rá a sajtó sürgős reformálását. Nagyon értem, hogy kényelmetlenek vagyunk mindazoknak, akiknek vaj van a fejükön és akik vájat akarnak szerezni a fejükre. Rettegjenek is tőlünk, nekünk valóban a magánbecsület sem szent, ha valamely közgazembert kell leleplezni! Nagyon világos a finyas és félős embereknek a kétségbeesett és dühös kiáltóása: a sajtó a magánügyekbe avatkozik, belép a családi szentélyekbe! De beleavatkozik ám, de belépünk ám és hogy mikor cselekedhetjük ezt, azt nem egy politikai presszió alatt álló beteg kormány, de a mi ujságírói érzékünk és lelkiismeretünk határozza meg. Meztelenkezű harcosok, vakmerő buvárok, pestises betegek között jár orvosok, tűzbe ugró tüzoltók, ha kell gyujtogatók is vagyunk mi és azt hiszem, egyikünk se akar beiratkozni a bécsi jockey-klubba, vagy a párisi amaranth cerelebe. Lehetnek azonban közöttünk törekvők, a kik peczérsegen kezdtek és mint illatos mágnások akarják végezni... Tessék, ankeztezenek a kormányval, komolyan és hódoljanak be a kérdőpontjainak.

A politikusok közt az az érzés, hogy ez a kormány két-három hónap alatt kiszenved. És most tesznek nekünk némi szivességet, hogy szép temetést rendezzünk nekik. Legyen szerencsénk!

CZIRÁKY ANTAL úr képviseli lapunkat South Bethlehemben és környékén. Előfizetéseket félvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfiktársaink pártfogásába.

A Bevándorló kiadóhivatala.

REICHMAN TIVADAR úr képviseli Freelandon és környékén lapunkat. Előfizetési díjakat félvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfiktársaink figyelmébe.

ALAPITTATOTT 1889.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az ő-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postal feladó vevényt.

VESZÜNK ÉS ELADÜNK külföldi pénzeket. Pénzelket elhelyezük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszeressük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADÜNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbittatnak New Yorkba.

ELFOGADÜNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TÁRSULAT, DUQUESNE, PA. Négy százalék betét számlára. Két százalék csekk számlára.

ALAPTÖKE ÉS FÜLÖSLEG \$175,000.00.

EGYESÜLT ERŐVEL.

összágokra,
KALMAN
szekhez
BA
gyógyász
zépíték

k pontosan
bléseknek
k.

ACY
street.

st ideérkezett
lein testvérek
East 81 utcaza
egfelsőbb eme-

EMMIRE

lsz

UL

resd fel

NA

ÉMIAJÁT
ew York

25-ik utcza

en.
MÓDSZER
idő alatt
tanulnak.

Hazai Dolgok

Egy főhercegnő regénye.

BUDAPEST. A legfelsőbb köröknek ismét megvan a szenzációjuk. Egy főhercegisasszony és egy fiatal mágnás vonalmáról van szó, mely, ha az előjelek nem csalnak, a rangkülönbség dacára házassággal fog végződni. A főhercegisasszony Frigyes főhercegnek, a volt pozsonyi hadtestparancsnoknak a leánya, szíve választotta pedig gróf Festetich György, gróf Festetich Taszilónak, az ismert főúrnak fia.

A fiatalok egy udvari bálon ismerkedtek meg Bécsben, melyre a gróf feleségével, Hamilton hercegnővel, aki az angol király közei rokona és György fiával hivatalos volt. Az udvari bál alkalmával György gróf volt a főhercegnő hivatalos táncosa és ugylátzik, hogy az est folyamán szerettek egymásba a fiatalok, akik azelőtt sohasem találkoztak. A fiatal György gróf az udvari bál után elmondotta atyjának szíve vonalmát és annak a reményének adott kifejezést, hogy bírja a főhercegisasszony hajlandóságát.

Gróf Festetich Tasziló erre tudakozódott a főhercegisasszonynál, hogy hozzámenne-e fiához és hogy kedvező választ kapott, azt abból lehet következtetni, hogy a gróf röviddel az udvari bál után megjelent Frigyes főhercegnél és bejelentette neki a fiatalok vonalmát. Mint az udvari körökből kiszivárgott, a főherceg bele is egyezett házasságukba azzal a kikötéssel, hogy abba a király, mint a család feje, is beleegyezik.

Semmi kétséget sem szenved, hogy a király, aki szívügyekben igen lojális gondol-

A BEVÁNDORLÓ

kodásu, megadja engedélyét e frigyhez, mely a Habsburg-családot ujabban is összeköti egy ősnemes, magyar mágnás-családdal. Udvari szempontból véve a főhercegnő messaliancot követ el, tényleg azonban gróf Festetich Györgyben teljesen hozzáillő férjet kap. A fiatal gróf atyja egyike a leg régibb és leggazdagabb magyar arisztokratáknak, aki azonkívül neje révén az angol királyi házzal is rokonságban áll. Frigyes főhercegnek pedig hét leánya van és így nem csuda, ha tulteszi magát a szoros udvari etiketten.

A szerencsés hordár.

BUDAPEST. A New York-kávéházzal szemben, a Dohány-utca sarkán áll a 788-as számú hordár, névszerint Spiró Móríc. Hidegebb időben járkál a poszton, napos időben leül a köre, ott lesi-várja azokat az urakat, akik „üldözési mániában“ szenvednek. Spiró Mórícot néhány nap előtt nagyszerű szerencse érte. Bazilika-sorsjegyével 50.000 koronát nyert. A huzás már régebben történt, de a hordár csak most jött rá a szerencsére, azonnal felvette a pénzt egy Erzsébet-köruti bankházban, kerek összegben 50.000 koronát és még néhány korona ajándékot, hogy engedje meg arczképét kitenni a kirakatba. Spiró Móríc szerencsése óriási szenzációt okozott az egész hetedik kerületben. A hány szegény ember létezik a környéken, mind felkereste a szerencsés hordárt, gratuláltak neki, tanácsokkal látták el és pénzt kértek tőle kölcsönként. A hordár, aki ravasz ember, eleintén tagadta a nyereményt, utóbb beismerete, de tanácsokat nem fogadott el és pénzt viszont nem adott kölcsön.

Csak nemzeti lobogó alatt.

ARAD. Az aradi szociáldemokrata párt engedélyt kért a hatóságtól, hogy tüntető fölvonulást tarthasson. Sarlot Domokos főkapitány az engedélyt megadta, de csak azzal a feltétellel, hogy a szocialisták nem vörös zászló alatt vonulnak ki, hanem a piros-fehér-zöld zászló alatt. Eddig még nem feleltek a szocialisták, hogy elfogadják-e a feltételt.

Kettős öngyilkosság.

ARAD. Kohut Józsefné, huszéves aradi asszony másfél éves Etelka nevű leányával bezárkóztott szobájába s öngyilkos szándékból egy nagyobb edényben kő- és faszenet gyújtott meg, maga pedig leányával együtt az ágyra feküdt. Mire a szomszédok észrevették, hogy az ajtóréseken keresztül füst tódul ki a szobából, Kohutné és kis leánya már holtan feküdtek az ágyon. Mindkettőjüket megölte a fojtó gáz. Kohutné levelet hagyott hátra, melyben azt hozza fel az öngyilkosság okául, hogy férje nem akart tőle elválni.

Hazafiatlan tót tanítók.

BAJA. A vármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén a tanfelügyelő jelentést tett, hogy a kiszácsi és a dunagálosi tót elemi iskolákban hazafiatlan szellemen nevelik a növendékeket. A bizottság az esetről azonnal értesítette az ágostai evangélikus egyház főhatóságát, sürgős intézkedést kérve. Az egyházi főhatóság az eset megvizsgálására Belohorszky János egyházi főügyészt küldte ki. A főügyész a tanítók ellen hivatalból megindította a fegyelmi vizsgálatot.

Szerencsétlenség a tolatásnál.

BÉKÉSCSABA. A minap tolatás köz-

Paradicsomi Otthon

AKI PARADICSOMI OTTHONT AKAR MAGÁNAK TEREMTENI, AKI FÖLDVÉTELEN NYERÉSZKEDNI AKAR KIS PÉNZÉVEL,

RAGADJA MEG AZ ALKALMAT

LONG ISLANDON, MELYNEK FÖLDJÉT MÁR MOST KERESIK MINT A NEW YORKHOZ LEGKÖZELEBB FEKVŐ LEGÉRTÉKESEBB FÖLDET, VAN

ROCKVILLE CENTRE

EGY KÉSZ VÁROS, ISKOLÁKKAL, TEMPLOMOKKAL, ÜZLETEKKEI, GYÖNYÖRŰ UTCÁKKAL ÉS TEREKKEL, MINDEN KÉNYELEMMEL.

OTT AJÁNLUNK TELKET MEGVÉTELRE.

EGY-EGY TELEK ÁRA KÉTSZÁZ DOLLÁRTÓL KEZDVE.

KÖNNYŰ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Forduljon mindenki levélben vagy személyesen a társaság magyar képviselőjéhez:

Mr. JULIUS TENNER

215 MONTAGUE STREET, ROOM 417, BROOKLYN, N. Y.

aki magyar nyelven szívesen ad mindenkinek felvilágosítást.

Florence Park Realty Co.,

215 MONTAGUE ST.,

BROOKLYN, N. Y.

ben két te
csi megron
lovász me
szemle alk
rencsétlens
datlansága

DEBRE
rendőr örv
magát. T
te el.

KASSA
mint eskü
Pásztor J
főtárgyal
ugyanis 1
vejevel,
együtt kö
Józsefet
büntettéve
szor az e
hármát b
szék Pász
hályt kile
fegyházra
tán a Ku
az ügy ta
szék elé,
kérelmére
lés alá he
ták. Az
elméjünel
madszor
előtt, mer
lott idők
Sziráky I
Az esküd
lenczevi
ítelte.

MÁRA
gyári mu
Béla hat
szág terü
munkáso
Szöllősy
nagy izga
gyűlést.
kapták r
idejük a
gel men
főispánh
toztathat
közigazg
tett azon

passa
IV
Iro

A BEVÁNDORLÓ

ben két teherkocsi összeütközött. Egy kocsis megrongálódott. Egy Kun Gábor nevű lovász meghalt. A megtartott helyszíni szemle alkalmával konstatálták, hogy a szerencsétlenséget a vasuti alkalmazottak gondatlansága okozta.

Öngyilkos rendőr.

DEBRECZEN. Karika Balázs városi rendőr örváltás után a folyosón agyonlőtte magát. Tettét anyagi zavarok miatt követte el.

Hitvesgyilkos asszony.

KASSA. A kassai királyi törvényszék mint esküdtbíróóság minap tartotta özvegy Pásztor Józsefné és társainak bűnügyében a főtárgyalást. Özvegy Pásztor Józsefné ugyanis 1905. év február 3-ára virradó éjjel vejevel, Csöke Mihályval és leányával együtt kötéllel megfojtotta férjét, Pásztor Józsefet Bologdon. Szándékos emberölés büntetvével vádolva állottak már harmadszor az esküdtszék előtt. Első ízben mindhármat bűnösnek mondták ki s a törvényszék Pásztor Józsefét tizenkét, Csöke Mihályt kilenczévi és Csöke Mihálynéét öthavi fegyházra ítélte. Semmiségi panasz folytán a Kuria megsemmisítette az ítéletet és az ügy tavaly másodszor került az esküdtszék elé, ekkor azonban a védők egyhangú kérelmére Csöke Mihályt orvosi megfigyelés alá helyezték és a tárgyalást elhalasztották. Az igazságügyi orvosi tanács józan elméjének találta Csékét és így most harmadszor állott a két vádlott az esküdtszék előtt, mert Csöke Mihályné, a harmadik vádlott időközben meghalt. A főtárgyaláson Sziráky Barna törvényszéki elnök elnökölt. Az esküdtszék özv. Pásztor Józsefnét kilenczévi és Csöke Mihályt hétévi fegyházra ítélte.

Kiutasított munkavezető.

MÁRAMAROSSZIGET. Reininger Mór gyári munkavezető ügyében, akit Ferenczy Béla határszéli rendőrkapitány Magyarországról területéről kitiltott, minap akartak a munkások tiltakozó népgyűlést tartani. Szöllősy Antal polgármester, tekintettel a nagy izgatottságra, nem engedélyezte a népgyűlést. Az erről szóló végzést csak aznap kapták meg a munkások, tehát nem volt idejük a kérdést megbeszélni. Küldöttséggel mentek tehát báró Perényi Zsigmond főispánhoz, aki kijelentette, hogy nem változtathat a polgármester végzésén, mert a közigazgatásba nem folyhat be. Igéretet tett azonban, hogy később, szerdán, megtart-

RIZSÁK JÁNOS

passaici pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ



Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzulátusilag hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

hatják a népgyűlést. A munkások ebben megnyugodtak, de este, a szétosztott vörösczédulák ismét felizgatták őket és a hangulat az elkeseredésig fokozódott. Másnap reggel aztán elterjedt a hír, hogy a belügyminiszter sürgönyileg felfüggesztette a rendőrkapitány kitiltó végzését. A hír igaznak bizonyult. Reininger ügyének iratait felterjesztik a belügyminiszterhez.

Tömeges sztrájk.

MAKÓ. A város gazdasági rendjét nagy veszedelem fenyegeti. Sztrájkba léptek a cipész munkások, akik harmincz négy százalék béremelést kérnek, a kereskedősegédek pedig, akik harmincz százalékot kérnek, kimondták, hogy néhány nap múlva lépnek sztrájkba. A szolgálatban levő cselédek felmondtak. Ezek negyven százalék javítást kérnek. Az építőmunkásokat mind elboesátották a munkaadók és minden munkát megszüntettek. A munkások ugyanis hatvannégy százalék javítást akartak és kimondták, hogy inkább nem dolgoznak, de kevesebbel nem érik be.

Új község.

MISKOLCZ. A belügyminiszter a Borsod vármegye területén levő Gyulaháza pusztának önálló községgé alakulását rendelte el, s megállapította, hogy az új község neve Tiszagyulaháza legyen.

Gazdasági cselédek sztrájkja.

NYIREGYHÁZA. Groak földbirtokos ibronyi tanyáján a cselédség sztrájkol. A csendőrség kinyomozta a felbujtókat s az ügyészséghez kísérte őket. A sztrájkoló az országos földmivesszövetség tagjai.

Megölte magát az anyja sírján.

SZEGED. Egy Szmétán Bertalan nevű ügynök kiment a zsidó temetőbe és az édes anyja sírján fejbeltette magát. A halottnál semmiféle írást nem találtak. Valószínű, hogy a nyomor adta a kezébe a gyilkos fegyvert. Az öngyilkos ügynök, aki ismert alakja volt Szegednek, bement Landesberg Mór gyároshoz, akinek egy 100 koronás takarékkönyvet adott át azzal a kéréssel, hogy abból a pénzből temesse el. A szokatlan kérelmet azzal okolta meg, hogy érzi halála közeledését. Kiszállították a kórház halottas házába.

Petroleum után pezsgő.

TEMESVÁR. Az arany oroszán nyári kioszkjában néhány napja orfeum-társaság vendégszerepel. A társaság egyik attrakciója egy néger, aki nap-nap után issza a forró olajat, petroleumot s hozzá tüzes kanóczot eszik. Szerdán este is rendszeren végezte produkcióit, garatján lecsusztatott vagy két liter forró olajat és megevett utána egy félméteres égő kanóczot. Mituán számát elvégezte, egy ott mulató uri társaság asztalá-

hoz ült a társaság meghívására. Pezsgővel kínálták meg a tüzfaló négert, aki egy pohárral ivott is. Amint a poharat letette az asztalra, hangos kiáltással összerogyott. Esméletlen állapotban szállították a városi kórházba, ahol az erőteljes 51 éves ember bélsavarodás tünetei között haldoklik. A négert Lopez Józsefnek hívják, jagodei, kubaiban születésű és már 27 éve működik mint tüzfaló. Érdekes megemlíteni, hogy nehéz mestersége mellett sem volt sohasem beteg.

Elítelt kivándorlási hiénák.

UNGVÁR. Ungmegyében rájár a rud a feketelelkű ügynökökre, akik kivándorlásra csábítanak és engedély nélkül közvetítik ezt a nyavalyát. Csaknem minden héten ítélnek el egy-egy ilyen ügynököt. Legutóbb harmadfoku ítélettel elmarasztalták Ungváron Grünfeld Lajos és Sichertman Gyula ungvári ügynököket két-két hónapi elzárásra és hatszáz-hatszáz korona pénzbüntetésben, Schönberg Sámuel hajadi lakost 15 napi elzárás és százötven korona pénzbüntetésben, Grosz Jakab ungvári lakost pedig harmincz napi elzárás és ötszáz korona pénzbüntetésben.



Gross Ede



Brandler L.

Yorkville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban
1393 MÁSODIK AVENUE
a 72. és 73 utczák között
Tulajdonosok:
GROSS EDE és BRANDLER L.
MINDEN NAP CZIGÁNYZENE
Kitünő magyar ételek és jó italok
Pontos kiszolgálás
POMPÁS BILLIARD ASZTALOK

VEZÉLYBEN FORGÓ KÖVETELÉSEKET

az Egyesült Államok minden területén legbiztosabban kollektál

Sarver & Ames

jó hírű amerikai irodája, ahova bizalommal fordulhatnak a magyarok is s ahol magyar nyelvű megkereséseket is elintéznek.
PARK BUILDING, PITTSBURG, PA.
(3-ik emelet)

Ami Kedvelt Bankárunk



JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

OLVASGINKHOZ.

Dr. Pólya László úr ismét belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

RENDES ZSIGMOND úr Chicagóban és környékén képviseli lapunkat. Előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat.
A Bevándorló kiadóhivatala.

AZ ARANY GOLYÓ.

AMERIKAI BÜNYGI REGÉNY.

A „Bevándorló“ számára angolból fordítja:
Makray Aladár.

(Nyolczadik folytatás.)

— Ez már beszéd — mondta a doktor. — Bolond ember az, barátom, aki elhagyja magát csipetni.

„No, te ugyan hamarosan leszel olyan bolond“, — gondolta magában Dick, míg hangosan ezeket mondta:

— Igazad van és mind a két esetben nem a rendőrök voltak ügyesek, hanem én voltam ügyetlen. Hanem ezután már másként lesz.

— Itt szándékozol maradni? — kérdezte.

— Még nem határoztam.

— No, és pénzt nem akarsz csinálni?

— Dehogyan nem. 50.000 dollár jó pénz akarok szerezni és aztán hátat fordítani ennek az országnak.

— No hát, majd én adok neked erre módot.

— Hogy?

— Szövetkezz velem.

— Micsoda feltételek alatt?

— Jőjj, ülünk le és beszéljük meg a dolgot.

— Nem bánom.

Keresztülmentek a szobán s leültek mellette a kis asztalka mellé, amely az orvos számára volt fenntartva.

Dick egy pillantást vetett a lámpákkal jól világított szobára, hol össze voltak gyűjtve a bankóhamisításhoz szükséges minden gépek és kellékek. Két ember javában dolgozott az ernyős lámpa alatt öntvényeken.

A körülálló között megismert a titkosrendőr két embert, akiket az aranygolyós bünténnyel összefüggésbe hozott. Az egyik Bat volt. Ez az ember volt az, aki Dicket lerántotta arról a kocsiról, amelyben Belmont dr. házából a titkosrendőr előtt még ismeretlen szállítmányt vittek. Ezen a kocsin ült January, aki a lovakat hajtotta.

Bat mögött, nyugodtan szivarozgatva ott állott January is.

— Láttad a mi North Rockingham bankóinkat? — kérdezte az orvos.

— Láttam.

— Mit szólna hozzá?

— Jók.

— Rámondhatnád, hogy kitűnőek?

— Igen.

— Tudnál jobbat csinálni?

— Nem, alig hiszem.

— Köszönöm. Ez nagy dicséret rám nézve, mert hiszen téged a bankóhamisítók királyának neveznek. Ismered a módot?

— Nem.

— Az én művem.

— Valóban?

— Igen — dicsékedett az orvos. — Én véstem mind a három hamisítvány alá a mintát.

„Erre a kijelentésre még én vissza fogok egyszer emlékezni, kedves doktorkám és talán a törvényszék előtt ismételni is fogom“ — gondolta magában Dick. Fennhangon azonban nem mondott ilyen sokat.

— Gyönyörű munka — szólta Dick, akinek dicséretétől a doktor nem tudott hova lenni. — Azt hiszem, én is tudnék úgy dolgozni, mint valaha régen, de tudod, ez a pár esztendő, amit most börtönben töltöttem, nem

A BEVÁNDORLÓ

növelte bennem a szükséges ügyességet, sem a kezi könnyedséget.

— Elhiszem neked. Nagyon valószínűtlennek tartom, hogy most még tudnál a szerzőkkel bántani.

— Nem egypár napig. Adj nekem egy heti haladékat és akkor aztán majd meglátjuk, melyikünk munkája ér többet?

— Megadom rá az alkalmat. Kiválasztottam még két bankot és a te segítségével biztosra veszem, hogy hat-nyolcz hónap alatt együtt lesz egy fél millió dollárunk.

— Mi az én részem?

— Egy ötöd.

— Ez elég csinos kis összeg lesz ahhoz, hogy terveimet végrehajtsam.

— Elfogadod?

— El.

— Helyes. Akkor hát szedd össze magad, ápdold és gondozd magad néhány napig, akkor aztán megmutatom a munkát.

— Egy hét alatt rendben vagyok.

— Így hát megegyeztünk?

— Igen.

— Kezet rá.

Dick kezét adott, míg magában így morgott:

— Legközelebb, mikor ismét érzed a kezem érintését, talán a kabátod gallérját fogom markolni.

Az orvos felállott s a körülállókhöz fordulva így szólt:

— Uraim, engedjék meg, hogy bemutatam önöknek társaságunk új tagját, akinek segítségével reményünk van jövedelmünk megkészszerzésére. Uraim, önök bizonyára mindnyájan hallottak már Big Center felől.

— Big Center!

— Ne mondd!

— Ez szerencsés választás!

Ez és ehhez hasonló volt a válasz az orvos kijelentésére és mind az új tag üdvözlésére siettek. Csak egyetlen ember nem ment oda, egy vésnök, aki eddig az öntvény felé hajolva serényen dolgozott.

Csendesen megfordult székén és tetőtől-talpig végignézte a titkosrendőrt. Semmi sem kerülte el figyelmét ennek a hatalmas, nagy embernek, akiről leritt, milyen elszánt és mindenre képes vad fickó.

Ültéből csak odaszólt, de úgy hogy mindenki meghallotta:

— Te új ember, te vagy az a Big Center?

— Igen.

— Akinek most telt le az ideje a Massachusetts állambeli börtönben?

— Igen.

— És te vagy Big Center?

— Ez a nevem.

— Hazudsz.

Ha egy bomba robbant volna szét közöttük, akkor sem lettek volna a hamisítók jobban meglepve és meghökkenve.

Nem Big Center!

Nem bankóhamisító!
Akkor hát valaki más, bizonynyal kém, a rendőrség embere.

Egy pillanat alatt már valamennyinek a keze fegyvert szorongatott.

Négy csőnek fénye csillant meg a lámpa fényében.

Klik, klik, hallatszott mindenfelől, ahogy a revolverek kakasát felhúzták.

Rettenetes helyzet volt.

Dick még csak nem is remélhette azt, hogy elmenekül, mert az ő élete árán menthették azok csak meg a maguk szabadságát.

De azért nyugodtságát és higgadságát egy pillanatra sem veszítette el.

Mérgesen fordult a felé az ember felé, aki leleplezte.

— Mit mondtál? — kérdezte dühösen.

— Azt mondom — válaszolt nyugodtan a vésnök — hogy én ismerem Big Centert, akivel tizenöt évvel ezelőtt együtt dolgoztam, vele hosszú időn át egy szobában aludtam és oly jól ismerem, amennyire csak egyik ember a másikat ismerheti. És ha te azt állítod, hogy te Big Center vagy, akkor te hazudsz.

Az orvos merően nézett Carltonra, aki az állítólagos Big Centert bámulta, akit ő vezetett be.

— Ez a te munkád — mordult rá a doktor. — Te állítottad, hogy ő Big Center.

Három a fegyveres emberek közül csendesen az ajtóhoz közeledett és hátulról neki támaszkodtak. Az ut el volt zárva, menekülni már nem lehetett.

— Azt hittem, hogy ő az — válaszolt a doktornak Carlton.

— Honnan gondoltad?

— Társaságunk minden titkos fogását,

WARADY LAJOS

Hasai peres, — katonai ügyek pontos elintézője.

Pénzküldés az ő-hazába.

As összes hajóvonalak képviselője.

HÁZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 S. BROAD ST., TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ő-hazába a legmegbízhatóbb cég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihazatala és hazaszállítása.

Levélczím:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitűnő ételek és italok

A Magyaroknak Kedvenc találkozási helye
Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

jelét és szavát
— Különös —
hát mi igaz akk
— Most is sz
ter — mondta
Az orvos Dic
— Ki vagy?
len, közülünk
van okunk fél
hamis név ala
— Azt nem
godtan és az i
— Mit értes
— Hogy az
gam.
— Én pedi
vagy! — kiál
— Ide halg
röm tovább,
kiáltott fel a
haraggal.
— Mit —
mersz engem
— Hát ho
Dick csendes
lek, az csak
mondta igaz
Ez megtet
rek azt kezd
dett.
— Ez elég
gatja állítá
— Hadd né
— Nézz r
óra hosszat
nak, Sam!
Sam Cri
zett rá. A
te a dolog
zött azonba
felelős volt
— Nos?
kerülte el
ember örz
fegyvereik
— Hát
Centerhez
De van eg
— Mi a
— Hát
öt-hat esz
börtönben
szem, hog
szólt Dic
— Az
— Nos
nek mon
— Ner
— Saj
ni — szó
— Ho
Crim d
bizonyit
most is,
— Ter

CHICAG

jelét és szavát ismerte.

— Különös — mormogá a doktor. — De hát mi igaz akkor a dologban?

— Most is szentül hiszem, hogy ő Big Center — mondta Carlton.

Az orvos Dick felé fordult.

— Ki vagy? — kérdezte. — Az kétségtelen, közülünk való vagy és alig hiszem, hogy van okunk félni tőled, de úgy látszik, hogy hamis név alatt tolokodtál közibénk.

— Azt nem tettem — válaszolt Dick nyugodtan és az izgalom minden jele nélkül.

— Mit értesz ez alatt?

— Hogy az vagyok, akinek mondom magam.

— Én pedig azt mondom, hogy hazug vagy! — kiáltott ismét a vésnök.

— Ide halgass, Sam Crim, én ezt nem tűröm tovább, nem pedig különösen tőled — kiáltott fel a titkosrendőr jól sikerült műharaggal.

— Mit — kiáltott fel a vésnök — te ismeresz engem?

— Hát hogyne ismernék — válaszolt Dick csendesesen. — Hiszen ha nem ismernék, az csak amellett bizonyítana, hogy te mondtál igazat.

Ez megtette a maga hatását és az emberek azt kezdték hinni, hogy Sam Crim tévedett.

— Ez elég jó érv és egy kicsit meg is ingatja állításomat — vallotta be a vésnök.

— Hadd nézzelek meg újra.

— Nézz meg újra, ha akarod, nézz egy óra hosszat, de ne nyilváníts engem csalónak, Sam! — szólt megindultan Dick.

Sam Crim hosszasán és figyelmesen nézett rá. A doktor pedig aggódalmasan leste a dolog végét. A legnagyobb kétség között azonban Carlton volt, aki mindezekért felelős volt.

— Nos? — kérdezte Dick, akinek nem kerülte el a figyelmét, hogy az ajtót három ember őrzi, akik lövésre készen tartották fegyvereiket. — Ki vele, Sam!

— Hát kétségtelen, hogy hasonlítasz Big Centerhez — már ahogy én reá emlékezem. De van egy dolog, amiben nem ismerek reád.

— Mi az?

— A hangod.

— Hát mondok én valamit. Ha te ülnél öt-hat esztendeig a nedves, nyirkos, hideg börtönben, mint ahogy én ültem, alig hiszem, hogy a hangod meg nem változnék — szólt Dick.

— Az meglehet.

— Nos, beismered, hogy az vagyok, akinek mondom magam?

— Nem — volt a határozott válasz.

— Sajnálom, hogy nem tudlak meggyőzni — szólt a titkosrendőr.

— Hopp! — kiáltott fel hirtelen Sam Crim diadalmas hangon. — Mindjárt bizonyítom, hogy csaló vagy. Azt állítod most is, hogy Big Center vagy?

— Természetesen.

— No hát, ha te vagy Big Center, akkor ott kell hogy legyen a melleden festve egy kép.

— Emlékezel jól arra a képre, Sam?

— Emlékszem.

— Ird le.

— Egy keletindiai jelenet. Zöldelő fák között sátor. A kifeszített függőágyon egy férfi fekszik, aki egyik kezében legyezőt tart.

Carlton kivett a zsebéből egy revolvert és a titkosrendőr felé fordulva így szólt:

— Én hoztalak ide. Ha az a kép nincsen a melledre festve, hát akkor az Isten legyen irgalmas a te lelkednek.

Dick mosolyogva gombolta ki ingét és mutatta meg a mellére alig pár órával előbb festett képet.

— Rajta van!

— Ó az, Big Center!

— Sam Crim csunya módon tévedett.

És valamennyien odatolakodtak hozzá, hogy megrázzák a kezét. Amíg Dick az ingét begombolta, odajött hozzá a vésnök is és szinte bocsánatkérő hangon szólt:

— Tévedtem, bocsáss meg, Center és ne tarts haragot egy régi pajtással.

— Ugyan, hadd el — válaszolt a nagylelkű detektív. — Mindössze is csak pár kellemetlen perczet szereztem neked, de a magad és a többiek érdekét tekintve, helyesen cselekedtél.

A veszély elmúlt. A fegyverek szép csendesesen ismét csak visszakerültek helyeikre és a titkosrendőr egészen biztosnak érezhette magát Big Center, a híres bankóhamisító álcája alatt.

— Nos, én már rendben volnék, — gondolta magában és újra csak leült. — Most már egészen tisztában vagyok ezzel a bandával, az orvosnak Januaryhoz való viszonyával, és érzem, hogy az egész históriát, sok más rejtélyes dologgal egyetemben, rövidesen leleplezem.

XI. FEJEZET.

A felsővárosi tanya.

Dick azt remélte, hogy hall még dolgokat, melyek őt még inkább fel fogják világosítani, kezébe vett egy frissen nyomott bankót és úgy mutatta, mintha annak élénk vizsgálásába volna elmerülve.

Nem tévedett.

Belmont doktor Januaryt intette magához.

Dick mélyen a kezei közt tartott bankó fölé hajolt. Aki figyelte, szentül meg lehetett győződve, hogy most a legfontosabb vizsgáldást végzi.

Az bizonyos, hogy a doktor teljesen biztonságban érezte magát, mert még csak sütni sem tartotta érdemesnek.

— Nos — kérdezte — mi újság a felsővárosban?

— Semmi különös — válaszolt January.

— Nem ártott meg neki a kocsizás?

— Azt hiszem, igen.

— Az valószínű is volt. Láttad ma reggel?

— Láttam.

— Hogy néz ki?

— Meglehetősen rosszul.

— Gondolod, kilából?

— Meglehet, de hát ez a kocsizás aligha volt előnyére.

— Hogy van az asszony?

— Kissé megnyugodott és most már nem csinál annyi galibát.

— Sir sokat?

— Nem az. Bár job szeretném, ha tené.

— Hogy érted?

— Hát azt értem, hogy az a kétségbeesett és elkeseredett asszony most valamin tör a fejét.

— Hadd törje — szólt vállát vonva a doktor. — Törődöm is én azzal.

— No, no. Hát ha véletlenül meg talál szökni. Akkor már majd másként beszél-nél.

A doktor meghökken.

— Csak nem azt akarod mondani, hogy megszökött?

— Dehogy. Csak ne ess kétségbe a puszt szótól — válaszolt January. — Én csak eshetőségekről beszéltem.

— Azt hiszed, hogy az asszony meg akar szökni?

— Azt.

— És gondolod, meg is tud szökni?

— Nem.

— Hát akkor mi az ördögért csinálsz ilyen komédiát?

— Miért? Mert nekem még szükségem van segítségre a felsővárosi tanyán. Mi lenne velünk, ha az a kettő véletlenül kiszabadulna a körmeink közül és a főkapitányságra menne?

— Tönkre volnánk téve.

— No, hát, ez az.

— Majd küldök neked segítséget, hogy bizonyos dolgokban biztonságban érezd magad.

— Nézd csak, doktor, hátha az a fráter nem hal meg?

— Hát te mire való vagy?

— És mi lesz az asszonynyal?

— Nincs kilátás arra, hogy öngyilkos legyen?

— No, arra már egyáltalán nem. Akkor már inkább engem gyilkolna meg.

— Majd gondolkozom a dolog felett, hogy mit csináljunk vele?

— Helyes.

zonynyal kém, a

alamennyinek a

nt meg a lámpa

ndenfelől, ahogy

ták.

élhette azt, hogy

árán menthették

és higgadtságát

te el.

z ember felé, aki

ezte dühösen.

aszolt nyugodtan

rem Big Centert,

t együtt dolgoz-

gy szobában alud-

amennyire csak

erheti. És ha te

enter vagy, akkor

Carltonra, aki az

amulta, akit ő ve-

mordult rá a dok-

gy ő Big Center.

berek közül csen-

t és hátulról neki-

volt zárva, mene-

az — válaszolt a

en titkos fogását,

LAJOS

ügyek pontos

hadba.

le képviselője.

ELADÁSA.

egysős

TRENTON, N. J.

ESTVEREK

ÁZA

NEW YORK.

a legjobb hajóvonal

Rotterdam, Antwer-

nard vonalon.

ábitására az ó-haza-

ég.

HIVATAL.

nyttár, tűzbiztosítás,

hazaszállítása.

ím:

BROS.,

t., NEW YORK.

ÁZ

utca sarkán

helye

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonarvos, a magyar kir. posta, távirtda és telefon, a m. kir. államvas-
utak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg Chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzulátusi orvos, a legkülönfélébb és legsu-
lyosabb betegségeket a leg tudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmaga-
sabb színvonalán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít
mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. —
Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — Telephone: Monroe 1116. — CHICAGO, ILL.

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.



Bármily régi be-
tegségben is szen-
ved s ha orvosai ez
ideig hiába gyógyke-
zelték, forduljon bi-
zalommal hozzánk.
A mi európai gyógy-
intézetünkben min-
denemű betegségek
gyorsan és sikeresen
kezeltetnek.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.
Redelő-órák hétköznapon reggel 9 órá-
tól est 8 óráig, ünneppnap délelőtt 10 órá-
tól délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE
402 GRAND ST. — PITTSBURG, PA.

— Van még valami mondani valód?

— Semmi több, doktor.

— Hát csak tartsd nyitva a szemed és vigyázz, légy készen bármily eshetőségre. Tudod, mily sok függ tőled. Veszedelmés játékot játszunk a nagy haszonért, és te jutalékkod bizonyára meg fogja fizetni fáradságodat.

„Ha ugyan én értől az üzletről le nem rántom a leplet — gondolta magában Dick, amint a doktor és January párbeszéde véget ért. — De hát mit is jelent ez a rejtélyes dolog. Van nekik egy felsővárosi tanyájuk a January vezetése alatt, és ott egy férfit és nőt erőszakosan fogva tartanak. A férfit kocsin szállították oda s úgy látszik, hogy az nem lehet a legjobb borbén, mert January azt mondta, hogy a kocsizás nem használta neki. Valakit vagy valamit elszállítottak egy csukott teherkocsiban a doktor házából. Az az ember volt-e vajjon, akit January említett és ha igen, akkor ki az az ember.“

(Folytatás következik.)

EGY FONOGRAF INGYEN!



Egy valódi önműködő rúgós beszélőgép, mely beszél, énekel és oly természetesen játszik zenét, mint egy zenekar. Ezt a remek műszert ingyen adjuk. Pénz küldése nem kivántatik. Küldje hozzánk nevét és címét s mi azonnal küldünk 35 darab remek ékszerujdonságot, melyet el kell adnia ismerősei között 10 centjével darabját. Ha eladta, küldje címünkre a bevett 3 dollár és 50 centet és mi ugyanaz nap feladjuk címére teljesen ingyen a fent ábrázolt fonografot a hangcsővel együtt. E gép tíz dolláron alul sehol meg nem kapható, magától játszik, miután rúgóval van ellátva. 500 dollárt ajánlunk annak, aki bizonyítja, hogy valaki nem kapta meg a gépet, a mely itt ábrázolva van, ha eladja az ékszereket. Írja ki tisztán a nevét és lakását.

PALISADE MOTOR CO.,

91 Cornelia street

New York City.

The Friedman Print

215 BOWERY

NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s minden-nemű nyomtatványok elkészítését. Kitérően felszerelt magyar nyomda.

A „BEVÁNDORLÓ“-T ITT KÉSZITIK. Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

ÖT NAP A CSENDES VIZEN

NEW YORKBÓL NEW ORLEANSBA

A Southern Pacific Utján

Személyszállító hajók

NEW YORKBÓL MINDEN

SZERDÁN DÉLBE INDULNAK.

New Orleansban kapcsolatunk van az összes vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban, Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy 349 szám alatt

A BEVÁNDORLÓ

I. BOSS

111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálása.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÓF
BATTHYÁNYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR

HARRY F. POTTER

elnök

pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Countynak legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem

osztott nyereség \$75,000,00

Elfogad pénzbetéteket és a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy póstautalvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"

AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burkett L. Walter, pénztáros Vooris O. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség több mint \$1.000.000
Betétek több mint 15.000.000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorló-t a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy előfizetési díjakat felvehetnek és nevünkben nyugtázhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur Elizabethport, N. J.
Makray Jenő ur South River, N. J.
Panyakó István ur New Brunswick, N. J.
Perbeth Ferencz ur Union City, Conn.
Getsy János ur Torrington, Conn.
Sághy József ur Wells Creek, Pa.
Torhán János ur Yonkers, N. Y.

A PITTSBURGI FIOKIRODA
KÉPVISELŐI:

Friedl Lambert ur Steubenville, O.
Kováts Arthur ur Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur Homestead, Pa.
Samu György ur So. Sharon, Pa.
Andrejcsits Béla ur Pittsburg, Pa.
NEVADA KÁROLY ur
utazó képviselő Pennsylvania államban.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétel czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal
The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpapírok megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Son. & Co. Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába és az ó-hazából sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legelső bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hitel Társulat, Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Felső két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betéti számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Képzett közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyek elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

MICHIGAN ÁLLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja, Detroit.

Alapított 1871, tőke \$500,000, fölösleg \$350,000, takarékosbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. R. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylle ellenőr, J. T. Keena jogtanácsos. Fiókület Gratot Ave., üzlet vezető Ino. N. Wolfschlagler.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok truszt kompániája, Bonne Terre.

Bejegyezett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénzügyos.

OHIO ÁLLAM.

Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.
Friedl Lambert, volt csász. és kir. konzuli tisztviselő, Steubenville.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékos bank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékosbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.
The People's Bank & Trust Company, 185 Main Ave. Passaic.

Népbank és truszt kompánia. Elfogad betéteket és kamatokat fizet utánuk. Csekkontókat nyit. Tőke és fölösleg 330,000.00 dollár.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapest, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul hivatali ügynökségének irodája: Fiume, Andrássy ut 22. Magyar amerikaiak, akik az ó-hazában nehézségekkel találkoznak, forduljanak oda.